

የንግሥት ፡ ነገሥታት ፡ ዘውዲቱ ፡ ዘመነ ፡ መንግሥት

ምዕራፍ ፡ ፵፬ ።

ወይዘሮ ፡ ዘውዲቱ ፡ ንግሥተ ፡ ነገሥታት ፡ መሆን ፡ - ደጃዝማች ፡ ተፈሪ ፡ መኰንን ፡ ራስ ፡ ተብለው ፡ የኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ስለ ፡ መሆናቸው ።

ወይዘሮ ፡ ዘውዲቱ ፡ የዐፄ ፡ ምኒልክ ፡ ፫ኛ ፡ ልጅ ፡ ናቸው ፡ ርሳቸውም ፡ ባ፲፰፻፷፰ ፡ ዓመተ ፡ ምሕረት ፡ ሚያዝያ ፡ ፳፪ ፡ ቀን ፡ እነዋሪ ፡ ከተማ ፡ ላይ ፡ ተወለዱ ፡ እናታቸው ፡ ወይዘሮ ፡ አብቺው ፡ ይባላሉ ፤ ከአምባቦ ፡ ዘመቻ ፡ በኋላ ፡ የዓፄ ፡ ዮሐንስን ፡ ልጅ ፡ ራስ ፡ አርአያን ፡ አገቡ ። ራስ ፡ አርአያም ፡ ከሞቱ ፡ በኋላ ፡ ደጃች ፡ ውቤን ፡ ከዚያም ፡ በኋላ ፡ ራስ ፡ ጉግሳ ፡ ወሌን ፡ አግብተው ፡ ይኖሩ ፡ ነበር ።

በኋላ ፡ ግን ፡ አባታቸው ፡ ዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ስለ ፡ ታመሙ ፡ ቤታቸውን ፡ ትተው ፡ በቤተ ፡ መንግሥቱ ፡ ከእቴጌ ፡ ጣይቱ ፡ ጋራ ፡ ሆነው ፡ ዳግማዊ ፡ ምኒልክን ፡ ሲያስታምሙ ፡ ኖሩ ። ዐፄ ፡ ምኒልክ ፡ ዐርፈው ፡ አቤቶ ፡ ኢያሱ ፡ የመንግሥቱን ፡ ሥልጣን ፡ በያዙ ፡ ጊዜ ፡ ግን ፡ በልጅ ፡ ኢያሱ ፡ ትእዛዝ ፡ ካዲስ ፡ አበባ ፡ ወጥተው ፡ ፋሌ ፡ ሄደው ፡ ተቀመጡ ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ የአቤቶ ፡ ኢያሱን ፡ አኳኋን ፡ መኳንንቱ ፡ ገምተው ፡ ለኢትዮጵያ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥትነት ፡ የማይገቡ ፡ መሆናቸውን ፡ ከተረዱት ፡ በኋላ ፡ ሕዝቡም ፡ መኳንንቱም ፡ ለዚህ ፡ ምክር ፡ ስብሰባ ፡ አድርገው ፡ ወይዘሮ ፡ ዘውዲቱ ፡ ንግሥት ፡ ተብለው ፡ በዙፋን ፡ እንዲቀመጡ ፡ ደጃዝማች ፡ ተፈሪ ፡ መኰንን ፡ ራስ ፡ ተብለው ፡ አልጋ ፡ ወራሽና ፡ የመንግሥት ፡ እንደራሴ ፡ እንዲሆኑ ፡ ተመረጡ ።

ይኸውም ፡ የምክር ፡ ቃል ፡ በተሰበሰቡት ፡ ታላላቅ ፡ ሰዎች ፡ ከታተመና ፡ ተፈሪዋም ፡ ከተዘጋጀ ፡ በኋላ ፡ መስከረም ፡ ፲፯ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻፱ ፡ ዓ ፡ ም ፡ ራስ ፡ ተፈሪ ፡ የኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ አልጋ ፡ ወራሽና ፡ የመንግሥት ፡ እንደራሴ ፡ ተብለው ፡ በቤተ ፡ መንግሥቱ ፡ አደባባይ ፡ በነጋሪት ፡ ታውጆ ፡ ተነገረ ።

(፻፳)

ንግሥተ ፡ ነገሥታት ፡ ዘውዲቱ ።

በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ጳጳሱ ፡ አቡነ ፡ ማቴዎስና ፡ ዕጩኔ ፡ ወልደ ፡ ጊዮርጊስ ፡ አቤቶ ፡ ኢያሱን ፡ የተከተልኸ ፡ ራስ ፡ ተፈሪን ፡ የከዳኸ ፡ ውጉዝ ፡ ነኸ ፡ ብለው ፡ የዐዋጁን ፡ ቃል ፡ አጸኑ ። ወይዘሮ ፡ ዘውዲቱ ፡ ግን ፡ በአቤቶ ፡ ኢያሱ ፡ ትእዛዝ ፡ ፋሌ ፡ ይቀመጡ ፡ ነበርና ፡ ይህ ፡ በሆነ ፡ ባራተኛው ፡ ቀን ፡ ተጠርተው ፡ መጥተው ፡ መስከረም ፡ ፳፩ ፡ ቀን ፡ እሑድ ፡ «ንግሥተ ፡ ነገሥታት ፡ ዘውዲቱ ፡ ወለቱ ፡ ለዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ሥይምተ ፡ እግዚአብሔር» ፡ ተብለው ፡ በዙፋን ፡ ተቀመጡ ።

በዚህ ፡ ነገር ፡ ከንጉሥ ፡ ሚካኤልና ፡ የልጅ ፡ ኢያሱን ፡ ጨዋታ ፡ ወዳድነት ፡ ተንተርሶ ፡ እንደ ፡ ልቡ ፡ ለመኖር ፡ ከፈለገው ፡ መኳንንት ፡ በስተቀር ፡ ከመሳፍንት ፡ እስከ ፡ ተራ ፡ ሕዝብ ፡ ከጳጳሱ ፡ እስከ ፡ ተራው ፡ ደብተራ ፡ ያለው ፡ ደስ ፡ ተሰኝቶ ፡ የዐዋጁን ፡ ቃል ፡ ሁሉም ፡ ዳር ፡ እስከ ፡ ዳር ፡ በደስታ ፡ ተቀበለው ።

ምዕራፍ ፡ ፵፭ ።

የልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ራስ ፡ ተፈሪ ፡ መኰንን ፡ አዌር ፡ ታሪክ ።

ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ተፈሪ ፡ መኰንን ፡ ባ፲፰፻፹፱ ፡ ዓመተ ፡ ምሕረት ፡ ሐምሌ ፡ ፲፮ ፡ ቀን ፡ ከሣህለ ፡ ሥላሴ ፡ የልጅ ፡ ልጅ ፡ ከራስ ፡ መኰንንና ፡ ከወይዘሮ ፡ የሸእመቤት ፡ ሐረር ፡ አውራጃ ፡ ኤጀርሳ ፡ ጎሮ ፡ በሚባለው ፡ ስፍራ ፡ ተወለዱ ።

ለኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ አልጋ ፡ ወራሽነት ፡ ከመመረጣቸው ፡ በፊት ፡ ያማርኛና ፡ የፈረንሳዊ ፡ ትምህርት ፡ እየተማሩ ፡ ስለደጉ ፡ በየተራ ፡ በሹመት ፡ የተሰጣቸውን ፡ አገር ፡ በሕፃንነታቸው ፡ ወይም ፡ በጉልማሳነታቸው ፡ ወራት ፡ በደንብ ፡ በማስተዳደራቸው ፡ የተመሰገኑ ፡ ሆኑ ። ገና ፡ በልጅነታቸው ፡ ልዩ ፡ አእምሮና ፡ ሰፊ ፡ አስተያየት ፡ የተለየም ፡ ተወዳጅነት ፡ ስለ ፡ ነበራቸው ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ ዳግማዊ ፡ ምኒልክና ፡ አባታቸው ፡ ራስ ፡ መኰንን ፡ እኔ ፡ ዘንድ ፡ ይሰንብት ፡ ከኔ ፡ ጋራ ፡ ይሁን ፡ በማለት ፡ ይሻሻላቸው ፡ ነበር ።

ስለዚህ ፡ ገና ፡ ያሥር ፡ ዓመት ፡ ልጅ ፡ ሳሉ ፡ ባ፲፰፻፺፬ ፡ ዓመተ ፡ ምሕረት ፡ ከሐረር ፡ ወዳዲስ ፡ አበባ ፡ መጥተው ፡ ከዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ተገናኝተው ፡ ተመልሰው ፡ ወደ ፡ ሐረር ፡ ሄዱ ። በኋላ ፡ አባታቸው ፡ ራስ ፡ መኰንን ፡

ባ፲፰፻፺፰ ፡ ዓመተ ፡ ምሕረት ፡ ጎዳር ፡ ፲ ፡ ቀን ፡ በዕለተ ፡ እሑድ ፡ የደጃዝማችነት ፡ ማዕርግ ፡ ሰጥተው ፡ ጋራ ፡ ሙሉታ ፡ የሚባለውን ፡ አገር ፡ ሾመው ፡ ተከታይ ፡ ልጄ ፡ ደጃዝማች ፡ ተፈሪ ፡ ነው ፡ ብለው ፡ ለየመኳንንቶቻቸው ፡ አስታወቁ ።

ወዲያው ፡ በዚያው ፡ ዓመት ፡ መጋቢት ፡ ፲፫ ፡ ቀን ፡ ራስ ፡ መኰንን ፡ ይህን ፡ ዓለም ፡ በሞት ፡ በተለዩት ፡ ጊዜ ፡ ዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ደጃዝማች ፡ ተፈሪ ፡ ሪን ፡ ከሐረርኔ ፡ አስጠርተው ፡ ደጃዝማችነታቸውን ፡ አድሰው ፡ የሰላሌን ፡ ግዛት ፡ ሾሟቸው ። እርሳቸው ፡ ግን ፡ ለተሰጣቸው ፡ ግዛት ፡ እንደራሴያቸውን ፡ ልከው ፡ በሐረር ፡ ሳሉ ፡ ይማሩ ፡ የነበሩትን ፡ የፈረንሳዊ ፡ ቋንቋ ፡ በዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ ይቀጥሉ ፡ ነበር ።

ባ፲፰፻፺፱ ፡ ዓ ፡ ም ፡ የባሶ ፡ ግዛት ፡ ተሰጣቸው ። ከዚያም ፡ በኋላ ፡ ባ፲፱፻ ፡ ዓ ፡ ም ፡ ሲዳሞን ፡ ተሾሙ ፤ ቀጥሎም ፡ ባ፲፱፻፪ ፡ ዓ ፡ ም ፡ ሲዳሞን ፡ ትተው ፡ ያባታቸውን ፡ ግዛት ፡ ሐረርኔንና ፡ አውራጃዋን ፡ ስለ ፡ ተሾሙ ፡ ሐረርኔ ፡ ሲገቡ ፡ ትንሹም ፡ ትልቁም ፡ የልዑል ፡ ራስ ፡ መኰንንን ፡ ልጅ ፡ በማግኘቱ ፡ ደስ ፡ ብሎት ፡ ተቀበላቸው ። ባ፲፱፻፫ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በሐምሌ ፡ ወር ፡ የንጉሥ ፡ ሚካኤልን ፡ የልጅ ፡ ልጅ ፡ ወይዘሮ ፡ መነንን ፡ አግብተው ፡ ባ፲፱፻፭ ፡ ዓመተ ፡ ምሕረት ፡ ጥር ፡ ፳፪ ፡ ቀን ፡ ልዕልት ፡ ተናኘ ፡ ወርቅን ፡ ወለዱ ። ባ፲፱፻፮ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በአቤቶ ፡ ኢያሱ ፡ ትእዛዝ ፡ አባታቸው ፡ ያቀኑትን ፡ ግዛት ፡ ተሸረው ፡ ከሐረርኔ ፡ መጥተው ፡ አዲስ ፡ አበባ ፡ ተቀመጡ ፤ ለስሙም ፡ የከፋን ፡ ግዛት ፡ ተቀብለው ፡ ነበር ። ነገር ፡ ግን ፡ አልሄዱበትም ። ባ፲፱፻፱ ፡ ዓ ፡ ም ፡ አቤቶ ፡ ኢያሱ ፡ ሐረር ፡ ሳሉ ፡ ባለፈው ፡ ምዕራፍ ፡ እንደ ፡ ተጻፈው ፡ ወይዘሮ ፡ ዘውዲቱ ፡ ለንግሥትነት ፡ ሲመረጡ ፡ ደጃዝማች ፡ ተፈሪም ፡ ራስ ፡ ተብለው ፡ ለኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ አልጋ ፡ ወራሽና ፡ እንደራሴ ፡ ሆነው ፡ የራስ ፡ ወርቅ ፡ አሠሩ ።

ከዚህ ፡ ቀደም ፡ ብሎ ፡ ባ፲፱፻፳፰ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በሐምሌ ፡ ፳ ፡ ቀን ፡ ዛሬ ፡ የኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ የሆኑትን ፡ ልዑል ፡ አስፋ ፡ ወሰንን ፡ ወለዱ ። ከዚያም ፡ በኋላ ፡ ባ፲፱፻፴፱ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በሐምሌ ፡ ፲፰ ፡ ቀን ፡ ልዕልት ፡ ዘነበ ፡ ወርቅን ፡ ባ፲፱፻፺፪ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በጥቅምት ፡ ፪ ፡ ቀን ፡ ልዕልት ፡ ፀሐይን ፡ ባ፲፱፻፺፮ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በጥቅምት ፡ ፭ ፡ ቀን ፡ ልዑል ፡ መኰንንን ፡ በየካቲት ፡ ፳ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻፳፫ ፡ ዓ ፡ ም ፡ አቤቶ ፡ ሣህለ ፡ ሥላሴን ፡ ወለዱ ።

ምዕራፍ ፡ ፵፮ ።

የቶራ ፡ መስክና ፡ የሰገሌ ፡ ጦርነት ፤—የንጉሥ ፡ ሚካኤል ፡ መማሪክ ፤—የንግሥት ፡ ዘውዲቱ ፡ የዘውድ ፡ በዓል ፡ አከባበር ፤—የራስ ፡ ወልደ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ንጉሥ ፡ መባል ።

ንጉሥ ፡ ሚካኤል ፡ በደሴ ፡ ከተማቸው ፡ ሳሉ ፡ የልጅ ፡ ኢያሱን ፡ ከመንግሥት ፡ መውጣት ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ ዝም ፡ ብዬ ፡ ለማየት ፡ አልችልም ፡ ብለው ፡ ለጦር ነት ፡ ይዘጋጁ ፡ ዠመር ።

አቤቶ ፡ ኢያሱም ፡ ሐረርጌ ፡ ሆነው ፡ የንግሥት ፡ ዘውዲቱን ፡ መንገሥ ፡ ሰሙ ፤ ወዲያውም ፡ አቤቶ ፡ ኢያሱን ፡ ለመውጋት ፡ እንደጃች ፡ አያሌው ፡ በባቡር ፡ ተላኩ ። ሄደውም ፡ ምዕሶ ፡ ላይ ፡ ከልጅ ፡ ኢያሱ ፡ ተልኮ ፡ ከመጣው ፡ ከደጃዝማች ፡ ጉግሳ ፡ ጋራ ፡ ተዋግተው ፡ መለሱት ። እንደዚህ ፡ ደግሞ ፡ ከሐረር ፡ ከልጅ ፡ ኢያሱ ፡ የተላኩትና ፡ ካዲስ ፡ አበባ ፡ የወረዱ ፡ ሰዎች ፡ ጨለንቆ ፡ ላይ ፡ ሁለቱም ፡ ወገኖች ፡ በሩቅ ፡ እየተያዩ ፡ ሰነቡቱና ፡ በመጨረሻ ፡ ግን ፡ በልጅ ፡ ኢያሱ ፡ ትእዛዝ ፡ የመጡት ፡ ሰዎች ፡ መዋጋቱን ፡ ትተው ፡ ካዲስ ፡ አበባ ፡ ከተላኩት ፡ ጋራ ፡ በሰላም ፡ ተደባለቁ ።

አቤቶ ፡ ኢያሱ ፡ ይህን ፡ ሁሉ ፡ ከተመለከቱ ፡ በኋላ ፡ ከጥቂቶች ፡ ወታደሮች ፡ ጋራ ፡ ድራ ፡ ዳዋ ፡ ድረስ ፡ መጥተው ፡ በከተማው ፡ ያገኙትን ፡ ዘርፈው ፡ ወደ ፡ አውሳ ፡ ለመሄድ ፡ መንገድ ፡ ዠመሩ ።

በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ንጉሥ ፡ ሚካኤል ፡ ፳ ፡ ሺህ ፡ የሚያክል ፡ ወታደር ፡ ይዘው ፡ ወደ ፡ ሸዋ ፡ ጉዞ ፡ ዠምረው ፡ ነበርና ፡ አንኮበር ፡ ሲደርሱ ፡ በከተማ ፡ ያገኙትን የጦር ፡ መሣሪያና ፡ ዕቃ ፡ ዘርፈው ፡ ጉዟቸውን ፡ ይቀጥሉ ፡ ዠመር ። በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ግንባር ፡ ቀደም ፡ ሆነው ፡ እንዲመክቱ ፡ ካዲስ ፡ አበባ ፡ የተላኩት ፡ ራስ ፡ ሉል ፡ ሰገድና ፡ ደጃች ፡ ተሰማ ፡ ገዝሙ ፡ ጭፍራ ፡ ይዘው ፡ ሄደው ፡ ቶራ ፡ መስክ ፡ ላይ ፡ ከንጉሥ ፡ ሚካኤል ፡ ጋራ ፡ ጥቅምት ፡ ፯ ፡ ቀን ፡ ተጋጥመው ፡ ሲዋጉ ፡ ራስ ፡ ሉል ፡ ሰገድና ፡ ደጃች ፡ ተሰማ ፡ ገዝሙ ፡ ከብዙ ፡ ሌሎች ፡ ጋራ ፡ ሞቱና ፡ ንጉሥ ፡ ሚካኤል ፡ ለጊዜው ፡ አሸነፉ ።

ንጉሥ ፡ ሚካኤልም ፡ በዚህ ፡ በቀመሱት ፡ ድል ፡ ደስ ፡ ተሰኝተው ፡ ወደ ፡ ፊትም ፡ ቢገሠግሡ ፡ እርምጃቸውን ፡ ሊያግድ ፡ የሚችል ፡ ጎይል ፡ እንደሌለ ፡

ያኸል ፡ ቈጠሩት ። ቀጥሎ ፡ ከፊታውራሪ ፡ ሀብተ ፡ ጊዮርጊስ ፡ በመነኩሳት ፡ እጅ ፡ የዕርቅ ፡ ቃል ፡ ቢላክላቸው ፡ አሽከሮቻቸው ፡ አደፋፍረዋቸው ፡ የዕርቁን ፡ ቃል ፡ ሳይቀበሉ ፡ ስለ ፡ ቀሩ ፡ ካዲስ ፡ አበባ ፡ የጦር ፡ ሚኒስትሩ ፡ ፊታውራሪ ፡ ሀብተ ፡ ጊዮርጊስ ፡ የጦር ፡ ሠራዊት ፡ ይዘው ፡ ሰገሌ ፡ ላይ ፡ ይጠባበቋቸው ፡ ዠመር ፡ የዳር ፡ አገሩም ፡ ጦር ፡ በነራስ ፡ ደምሰው ፡ እየተመራ ፡ መጥቶ ፡ ወደ ፡ ጦርነቱ ፡ ሄደ ፡ ተደባልቆ ፡ ነበር ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ራስ ፡ ተፈሪ ፡ መኩንን ፡ ለከተማው ፡ ጥበቃ ፡ ደጃዝማች ፡ ባልቻን ፡ ትተው ፡ ወደ ፡ ጦሩ ፡ ሰፈር ፡ ሄዱ ። በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ጦራ ፡ ውስጥ ፡ ሰገሌ ፡ ሚዳ ፡ ላይ ፡ የሁለቱም ፡ ወገን ፡ የጦር ፡ ሠራዊት ፡ ማዶ ፡ ለማዶ ፡ ሰፍሮ ፡ ሳለ ፡ ወዲያው ፡ ንጉሥ ፡ ሚካኤል ፡ አደጋ ፡ በማድረግ ፡ ድል ፡ እንደሚገኝ ፡ አስበው ፡ ጥቅምት ፡ ፲፯ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻፱ ፡ ዓ ፡ ምዕርብ ፡ በጧት ፡ ገሥግሠው ፡ ጦርነቱ ፡ ተዠመረ ። ወዲያውም ፡ ውጊያው ፡ ተሟሙቆ ፡ እስከ ፡ ፱ ፡ ሰዓት ፡ ድረስ ፡ እንደቁየ ፡ በመጨረሻ ፡ ንጉሥ ፡ ሚካኤል ፡ በጦር ፡ ጎይል ፡ ድል ፡ ሆነው ፡ እጃቸውን ፡ ሰጥተው ፡ ስለ ፡ ተማረኩ ፡ ጦርነቱ ፡ ተፈጸመ ።

በዚህ ፡ ጊዜ ፡ በአቤቶ ፡ ኢያሱ ፡ ትእዛዝ ፡ ግዙተኞች ፡ የነበሩት ፡ እነራስ ፡ አባተ ፡ እነራስ ፡ ወሌ ፡ በነፃ ፡ ተለቀው ፡ ወደ ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ መጡ ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ምርኮኛውን ፡ አሲዘው ፡ በድል ፡ አድራጊው ፡ ሠራዊታቸው ፡ ታጅበው ፡ በጥቅምት ፡ ፳፩ ፡ ቀን ፡ ማክሰኞ ፡ በታላቅ ፡ ሰልፍ ፡ አዲስ ፡ አበባ ፡ ሲገቡ ፡ ከሰገሌ ፡ ጦርነት ፡ በኋላ ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ አቤቶ ፡ ኢያሱ ፡ ገና ፡ ባይያዙ ፡ አገሩ ፡ ሰላም ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ የንግሥት ፡ ዘውዲቱ ፡ የዘውድ ፡ በዓል ፡ ባ፲፱፻፱ ፡ ዓመተ ፡ ምሕረት ፡ የካቲት ፡ ፱ ፡ ቀን ፡ እንዲሆን ፡ ተወስኖ ፡ ለበዓሉም ፡ እንዲሰበሰቡ ፡ ለታላላቁ ፡ መኳንንት ፡ ትእዛዝ ፡ ተላለፈ ።

ወዲያውም ፡ ስለ ፡ ንግሡ ፡ የሚያስፈልገው ፡ ነገር ፡ ሲዘጋጅ ፡ ሰነበተ ። ይልቁንም ፡ የኤሌክትሪክ ፡ መብራት ፡ ከቤተ ፡ መንግሥቱ ፡ በቀር ፡ በሌላ ፡ ዘንድ ፡ አልነበረምና ፡ በዚህ ፡ በዓል ፡ ጊዜ ፡ ከቤተ ፡ መንግሥቱ ፡ እስከ ፡ አራዳ ቅዱስ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ የተዘረጋው ፡ የኤሌክትሪክ ፡ መብራት ፡ በየመንገዱ ፡ ስለ ፡ በራ ፡ የከተማው ፡ ሰው ፡ ከመደነቅ ፡ ጋራ ፡ ደስ ፡ አለው ።

በዚህ ፡ እላይ ፡ በተባለው ፡ በየካቲት ፡ ፱ ፡ ቀን ፡ አባታቸው ፡ ባሠሩት ፡ ባራዳ ፡ ቅዱስ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ታላቅ ፡ በዓል ፡ ተደርጎ ፡ ቅብፀ ፡ መንግሥት ፡ ተቀብተው ፡ ዘውድ ፡ በደፋ ፡ ጊዜ ፡ እንደዚህ ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ራስ ፡ ተፈሪ ፡ መኩንን ፡ ለአልጋ ፡ ወራሽነት ፡ የሚገባው ፡ ሥርዐት ፡ ተደርሶላቸው ፡ ከፍተኛውን ፡ ራስ ፡ ወርቅ ፡ አሰሩ ።

ከዚህም ፡ በኋላ ፡ ንግሥቲቱ ፡ በታላቅ ፡ ሠረገላ ፡ ተቀምጠው ፡ ከቅዱስ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያን ፡ ባማረ ፡ ሰልፍ ፡ ታጅበው ፡ በቤተ ፡ መንግሥቱ ፡ ደርሰው ፡ በዙፋናቸው ፡ ሲቀመጡ ፡ ፻፩ ፡ ጊዜ ፡ መድፍ ፡ ተተኩሰ ። በዚህም ፡ ቀን ፡ ብዙ ፡ መሳፍንትና ፡ መኳንንት ፡ ነበሩ ።

በዚህ ፡ በየካቲት ፡ ወር ፡ ራስ ፡ ወልደ ፡ ጊዮርጊስ ፡ የንጉሥነት ፡ ማዕርግ ፡ እንዲሰጣቸው ፡ ስለ ፡ ተቈረጠ ፡ የጎንደር ፡ ንጉሥ ፡ ተብለው ፡ ግርማዊት ፡ ንግሥት ፡ በየካቲት ፡ ፲፩ ፡ ቀን ፡ ዘውድ ፡ ደፋላቸው ።

ምዕራፍ ፡ ፵፯ ።

አቤቶ ፡ ኢያሱ ፡ በወሎ ፡ ላይ ፡ ጦር ፡ ሰብስበው ፡ ስለ ፡ መዋጋታቸውና ፡ ድል ፡ ሆነው ፡ ስለ ፡ መሸሻቸው ፡ በኋላም ፡ ግብጽያ ፡ ላይ ፡ ስለ ፡ መያዛቸው ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ አቤቶ ፡ ኢያሱ ፡ ከሰገሌ ፡ ጦርነት ፡ የተረፉትንና ፡ የራስ ፡ ይመርን ፡ ጦር ፡ ይዘው ፡ ወሎ ፡ ገብተው ፡ ጦር ፡ ያሳብራሉ ፡ ማለት ፡ ስለ ፡ ተሰማ ፡ ፊታውራሪ ፡ ሀብተ ፡ ጊዮርጊስና ፡ ራስ ፡ አባተ ፡ ዋና ፡ አበጋዚች ፡ ሆነው ፡ ከነሱም ፡ ጋራ ፡ እነራስ ፡ ደምስን ፡ እነደጃች ፡ ከበደን ፡ እነደጃች ፡ ወልደ ፡ ጸድቅን ፡ አስከትለው ፡ ልጅ ፡ ኢያሱን ፡ ለመያዝ ፡ ወደ ፡ ወሎ ፡ ዘመቱ ። በዚህ ፡ ጊዜ ፡ በክረምቱ ፡ ወራት ፡ አደጋ ፡ ለመጣል ፡ መጥተው ፡ ደሴ ፡ ላይ ፡ ጦርነቱ ፡ ተገጥሞ ፡ ሁለቱም ፡ ወገኖች ፡ በብርቱ ፡ ከተዋጉ ፡ በኋላ ፡ አቤቶ ፡ ኢያሱ ፡ ድል ፡ ሆነው ፡ ወደ ፡ መቅደላ ፡ ሸሽተው ፡ ገቡ ። በዚያም ፡ ተከታትለው ፡ ያሉበትን ፡ የመቅደላን ፡ ምሽግ ፡ እነራስ ፡ አባተ ፡ በመድፍ ፡ እየደበደቡ ፡ ስላስቸገሯቸው ፡ ከመቅደላ ፡ ወጥተው ፡ ወደ ፡ አውሳ ፡ በረሀ ፡ ሸሹ ። ከዚያም ፡ ቀን ፡ ዝምሮ ፡ የልጅ ፡ ኢያሱ ፡ ኅይል ፡ ተሰብሮ ፡ ያሉበትም ፡ አገር ፡ ጠፍቶ ፡ ሲኖር ፡ ባ፲፱፻፲፫ ፡ ዓመተ ፡ ምሕረት ፡ በትግራይ ፡ ውስጥ ፡ ግብጽያ ፡ በሚባለው ፡ ገዳም ፡ ተገኙ ። ወደዚያም ፡ የሄዱበት ፡ ምክንያት ፡ የልዑል ፡ ራስ ፡ ሥዩም ፡ ባለቤት ፡ ወይዘሮ ፡ ተዋበች ፡ እሳታቸው ፡ ስለ ፡ ነበሩ ፡ በዚያ ፡ ለመሸሸግ ፡ ብለው ፡ ነው ፡ ይባላል ። በኋላ ፡ ግን ፡ በዚህ ፡ ግብጽያ ፡ በሚባለው ፡ ገዳም ፡ የራስ ፡ ጉግሳ ፡ አርአያ ፡ ሰዎች ፡ አግኝተው ፡ ማረኳቸው ።

ልዑል ፡ ራስ ፡ ጉግሳም ፡ የአቤቶ ፡ ኢያሱን ፡ መያዝ ፡ ለልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ አስታወቁ ። ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽም ፡ ባ፲፱፻፲፫ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በፋሲ

ካው ፡ ወራት ፡ ወደ ፡ ደሴ ፡ ሄደው ፡ ሳሉ ፡ ራስ ፡ ጉግሳ ፡ እሥረኛውን ፡ አቤቶ ፡ ኢያሱን ፡ በታማኝነት ፡ አስረከቡ ። ከዚያም ፡ አቤቶ ፡ ኢያሱ ፡ ወዳዲስ ፡ አበባ ፡ መጥተው ፡ ሰላሌ ፡ ፍቼ ፡ በልዑል ፡ ራስ ፡ ካሳ ፡ እጅ ፡ እሥረኛ ፡ ሆነው ፡ መኖሪያ ፡ የሚሆን ፡ ልዩ ፡ ቤት ፡ ተሠርቶላቸው ፡ ተቀመጡ ።

ምዕራፍ ፡ ፵፰ ።

የኢትዮጵያ ፡ በዓለም ፡ ማኅበር ፡ ውስጥ ፡ መግባት ።

ኢትዮጵያ ፡ በአፍሪካ ፡ ምሥራቅ ፡ የምትገኝ ፡ ሆና ፡ ሳለች ፡ የነገሥታቷና ፡ የአርበኞቿ ፡ ስለ ፡ ነፃነቷ ፡ ቀናተኛነታቸው ፡ እሴትን ፡ ከሚያዋስኗት ፡ የአፍሪካ ፡ ግዛት ፡ አስተዳዳሪዎች ፡ የተለየ ፡ ነው ። ስለዚህ ፡ በሥልጣኔ ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ መሄድ ፡ የተነሣ ፡ በእስያም ፡ በአፍሪካም ፡ ያሉ ፡ የሴምና ፡ የካም ፡ ተወላጆች ፡ የሚሆኑ ፡ መንግሥታት ፡ በሥልጣኔ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ በገፉት ፡ በያፌት ፡ ልጆች ፡ መንግሥታት ፡ ከልዩ ፡ ልዩ ፡ ስም ፡ በታች ፡ ሲወረሱ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ግን ፡ የገዛ ፡ ልጆቿ ፡ እንደሚቀረብ ፡ ኳስ ፡ እርስ ፡ በርሳቸው ፡ በመቃማት ፡ ሲጋደሉባት ፡ ኖሩ ፡ እንጂ ፡ በማናቸውም ፡ ረገድ ፡ የውጭ ፡ ገዥ ፡ አላስገቡባትም ።

ይሁን ፡ እንጂ ፡ በተያዙት ፡ አገሮችና ፡ በሚይዙት ፡ አገሮች ፡ አደባባይ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ነፃነት ፡ በሙሉ ፡ ካለመሠልጠኗ ፡ ጋራ ፡ ያሳጣ ፡ ዝምር ።

ስለዚህም ፡ ይኸንኑ ፡ አለመሠልጠን ፡ የተባለውን ፡ ምክንያት ፡ ተደግፎ ፡ የኒጄሪያ ፡ አገረ ፡ ገዥ ፡ የነበረው ፡ ሰር ፡ ፍሬድሪክ ፡ ለጋርድ ፡ የሚባለው ፡ እንደ ፡ ኤ ፡ ቍ ፡ ባ፲፱፻፲፱ ፡ ዓ ፡ ም ፡ (በኢት ፡ ቍ ፡ ፲፱፻፲፩ ፡ ዓ ፡ ም) ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ አሳብ ፡ በሎርድ ፡ ሚልኔር ፡ በኩል ፡ ለእንግሊዝ ፡ መንግሥት ፡ አቀረበ ።

« በኢትዮጵያ ፡ ውስጥ ፡ ባሪያን ፡ የመግዛትና ፡ የባሪያን ፡ ንግድ ፡ ለማስቀረት ፡ የመሳሪያውንም ፡ አገባብ ፡ ለመመርመርና ፡ በውሳጣዊ ፡ አስተዳደሯም ፡ አብሮ ፡ ለመሥራት ፡ የእንግሊዝ ፡ የፈረንሳይ ፡ የኢጣሊያን ፡ መንግሥት ፡ ወኪሎችን ፡ ያሻል ፡ ወይም ፡ ለዚህ ፡ ነገር ፡ የዓለም ፡ ማኅበር ፡ ለኢትዮጵያ ፡ አስተዳደር ፡ ልዩ ፡ አማካሪዎች ፡ ሊሾም ፡ ያስፈልጋል ። »

የእንግሊዝ ፡ ምክር ፡ ቤት ፡ ሰር ፡ ለጋርድ ፡ ስለ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ያቀረበውን ፡ አሳብ ፡ በሰፊው ፡ ከመረመረ ፡ በኋላ ፡ የኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ ስለ ፡ ባሪያ ፡

ነፃነትና ፡ ስለ ፡ ሌላውም ፡ ነገር ፡ የዓለም ፡ ማኅበር ፡ ከሚያደርጋቸው ፡ አማካሪ
ዎች ፡ ጋራ ፡ አብሮ ፡ ለመሥራት ፡ ምናልባት ፡ ፈቃዱ ፡ መሆኑን ፡ እንዲጠ
ይቅ ፡ አዲስ ፡ አበባ ፡ ያለው ፡ የእንግሊዝ ፡ ሚኒስትር ፡ ትእዛዝ ፡ ተላልፎለት ፡
ይህንኑ ፡ ጥያቄ ፡ ለኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ አቀረበ ።

ምንም ፡ እንኳ ፡ እነሱ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ራሳቸው ፡ ቢያስቡ ፡ ከዚህ ፡ ቀደም ፡
ከቻቱ ፡ መንግሥታት ፡ የጥቅም ፡ ስምምነት ፡ ወዲህ ፡ ይህንን ፡ በመሰለ ፡ አሳብ
የኢትዮጵያን ፡ መንግሥት ፡ ለመጠየቅ ፡ አልደፈሩም ፡ ነበርና ፡ ነገሩን ፡ የኢት
ዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ ችላ ፡ ሊለው ፡ አልቻለም ። ስለዚህ ፡ ለዚህ ፡ መልስ ፡ ከመ
ስጠት ፡ በፊት ፡ የማኅበሩ ፡ ሕግ ፡ የሚያዘውን ፡ ለመፈጸም ፡ የተዘጋጀ ፡ መሆኑ
ንና ፡ አገሩንም ፡ ለማሠልጠን ፡ ባገሩም ፡ ውስጥ ፡ ሊያስወቅስ ፡ የሚችለውን ፡
ነገር ፡ ሁሉ ፡ እያደር ፡ በተቻለው ፡ ለማስወገድ ፡ ፈቃዱ ፡ መሆኑን ፡ ገልጾ ፡ በዓ
ለም ፡ ማኅበር ፡ ገብቶ ፡ ማኅበረተኛ ፡ እንዲሆን ፡ አስቀድሞ ፡ ጽፎ ፡ ያዘጋጀ
ውን ፡ ጥያቄ ፡ እንደ ፡ ኤውሮፓ ፡ ቍጥር ፡ ፲፱፻፳፫ ፡ ዓ ፡ ም ፡ ነሐሴ ፡ ፲፪ ፡ ቀን ፡
(በኢት ፡ ቍ ፡ ባ፲፱፻፲፭ ፡ ዓ ፡ ም ፡ ነሐሴ ፡ ፮ ፡ ቀን) ፡ የኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡
በደጃች ፡ ናደውና ፡ ባቶ ፡ ፋሲካ ፡ እጅ ፡ ወደ ፡ ዓለም ፡ ማኅበር ፡ ላከ ።

የማኅበሩ ፡ ዋና ፡ ጸሐፊ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ወደ ፡ ዓለም ፡ ማኅበር ፡ እንድትገባ ፡
የጠየቀችበትን ፡ ደብዳቤ ፡ በጉባኤ ፡ ካስነበበ ፡ በኋላ ፡ ትግባ ፡ በሚሉና ፡ አት
ግባ ፡ በሚሉ ፡ መካከል ፡ ታላቅ ፡ ክርክር ፡ ተነሣ ።

ኢትዮጵያን ፡ ወደ ፡ ዓለም ፡ ማኅበር ፡ ለመግባት ፡ አይገባትም ፡ የሚሉ
ትም ፡ የሚያቀርቡት ፡ ምክንያት ፡ ይህ ፡ ነው ።

- ሀ) በውስጡ ፡ የባሪያ ፡ አገዛዝ ፡ አለ ።
- ለ) የግዛቷ ፡ ወሰን ፡ በደንብ ፡ የተከለለ ፡ አይደለም ።
- ሐ) በውስጡ ፡ መጋደልና ፡ መዛረፍ ፡ አለ ።
- መ) በግዛቷ ፡ ላይ ፡ የዓለም ፡ ማኅበር ፡ የሚያዘውን ፡ ሕግ ፡ ልታስፈጽም ፡
አትችልም ።

ከዚህ ፡ በቀር ፡ የአውስትራልያው ፡ መንግሥት ፡ መላክተኛ ፡ ሰር ፡ ዮሴፍ ፡
ኩክ ፡ የሚባለው ፡ ከኢትዮጵያ ፡ ይበልጥ ፡ በሥልጣኔ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ የገፉት ፡
መንግሥታት ፡ እዚህ ፡ ማኅበር ፡ ሳይገቡ ፡ የዚህ ፡ ማኅበር ፡ ማኅበረተኞች ፡
ይዘዋቸው ፡ ሳለ ፡ ያልሠለጠነችው ፡ ኢትዮጵያ ፡ እንደ ፡ ምን ፡ ከዚህ ፡ ትገባ
ለች ፡ ሲል ፡ ክርክር ፡ አንሥቶ ፡ ነበር ።

ገሚሶችም ፡ የስዊድን ፡ የሆላንድ ፡ የኖርቤጅ ፡ መንግሥታት ፡ መላክተ
ኞች ፡ ከመፍረዳችን ፡ በፊት ፡ የዓለም ፡ ማኅበር ፡ ልዩ ፡ መልክተኛ ፡ ልኮ ፡ አስ

ቀድሞ ፡ በኢትዮጵያ ፡ የሚደረገውን ፡ ያስመርምር ፡ ብለው ፡ ነበር ።

ነገር ፡ ግን ፡ ኢትዮጵያን ፡ ደኅና ፡ አድርገው ፡ የሚያውቁት ፡ መንግሥ
ታት ፡ ይልቁንም ፡ የፈረንሳዊ ፡ መንግሥት ፡ እላይ ፡ የተዘረዘረው ፡ ምክንያት ፡
ገሚሶም ፡ አስት ፡ መሆኑን ፡ የቀረውንም ፡ በጊዜው ፡ መሪ ፡ የሆኑት ፡ ልዑል ፡
አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ራስ ፡ ተፈሪ ፡ ለማስቀረትና ፡ አገራቸውንም ፡ ለማሠልጠን ፡
እንደ ፡ ተነሡ ፡ በኢትዮጵያም ፡ የባሪያ ፡ አገዛዝ ፡ በሕግ ፡ እንደ ፡ ተሻረ ፡ በጉባ
ኤው ፡ መካከል ፡ በሰፊው ፡ አስረድተው ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከማኅበሩ ፡ ለመግባት ፡
ይገባታል ፡ ሲሉ ፡ ፈረዱ ።

የኢጣሊያ ፡ መንግሥት ፡ መላክተኛም ፡ እንግሊዝ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ላይ ፡
ያሰበውን ፡ ፖለቲካ ፡ ለማሰናከል ፡ እንጂ ፡ ኢትዮጵያን ፡ ለመርዳት ፡ ሳይሆን ፡
መግባት ፡ ይገባታል ፡ ሲል ፡ ፈረደ ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ኢትዮጵያ ፡ በፖለቲካ ፡ መሪዋ ፡ ድል ፡ አድራጊነት ፡ በነፃ
ነት ፡ የኖረችና ፡ የምትኖር ፡ መሆኗን ፡ በዓለም ፡ ማኅበር ፡ ማኅበረተኞች ፡
ፊት ፡ አረጋግጣ ፡ ባ፲፱፻፲፮ ፡ ዓመተ ፡ ምሕረት ፡ በሚያዝያ ፡ ወር ፡ ከማኅበሩ ፡
ገብታ ፡ ለማኅበሩ ፡ እንዳንድ ፡ አባል ፡ ሆና ፡ ተቁጠረች ።

ይህም ፡ የኢትዮጵያ ፡ ማኅበረተኝነት ፡ ከዚህ ፡ ቀደም ፡ በኢትዮጵያ ፡
ላይ ፡ የተደረገባትን ፡ ማንኛውንም ፡ ስምምነት ፡ ሲሸር ፡ እንዲሁም ፡ ወደ ፡
ፊት ፡ ለሚደረግባት ፡ የፖለቲካ ፡ ጦርነት ፡ ለመከላከል ፡ የተመቸ ፡ ምሽግ ፡
ሆነ ።

ምዕራፍ ፡ ፵፱ ።

የልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ የኤውሮፓን ፡ መንግሥታት ፡ ከተሞች ፡ መገባባት

የጄኔብ ፡ ማኅበር ፡ መግቢያ ፡ ለኢትዮጵያ ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ የፖለቲካ ፡ ቍልፍ ፡
ተዘግቶ ፡ ሳለ ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ አዲስ ፡ አበባ ፡ ሆነው ፡ በሠሩት ፡ የፖ
ላቲካ ፡ መክፈቻ ፡ በሩ ፡ ተከፍቶ ፡ ኢትዮጵያ ፡ በማኅበሩ ፡ ውስጥ ፡ ገብታ ፡
በነፃ ፡ መንግሥትነት ፡ ከሚመሰገኗት ፡ ጉን ፡ ከተቀመጠች ፡ በኋላ ፡ ልዑል ፡
የኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ አልጋ ፡ ወራሽና ፡ ባለሙሉ ፡ ሥልጣን ፡ እንደራሴ ፡
ራስ ፡ ተፈሪ ፡ መኩንን ፡ የዕውቀት ፡ ምርት ፡ ወደ ፡ መረተበት ፡ ወደ ፡ ኤው
ሮፓ ፡ ሄደው ፡ ከምርቱ ፡ ለሕዝባቸው ፡ ለማትረፍ ፡ ሚያዝያ ፡ ፯ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻

፲፮ ፡ ዓመተ ፡ ምሕረት ፡ ካዲስ ፡ አበባ ፡ በልዩ ፡ ባቡር ፡ ተሳፍረው ፡ ወደ ፡ ጅቡቲ ፡ ሄዱ ።

የተከተሏቸውም ፡ ልዑል ፡ ራስ ፡ ጎይሉ ፡ ልዑል ፡ ራስ ፡ ሥዩም ፡ ክቡራን ራስ ፡ ናደው ፡ ደጃዝማች ፡ ገብረ ፡ ሥላሴ ፡ ደጃዝማች ፡ ጎይሉ ፡ ሥላሴ ፡ ደጃዝማች ፡ ሙሉ ፡ ጌታ ፡ ደጃዝማች ፡ ገሰስ ፡ ሊጋባ ፡ ወዳጄ ፡ ብላታ ፡ ጎሩይ ፡ ልጅ ፡ መኰንን ፡ እንዳልካቸው ፡ አቶ ፡ ሣህሌ ፡ ጸዳሉ ፡ ለዋና ፡ አስተርጓሚነት ፡ አቶ ፡ ተስፋዬ ፡ ተገኝና ፡ ሌሎችም ፡ እነአቶ ፡ በቀለ ፡ ኪሮስ ፡ ነበሩ ።

ኤውሮፓ ፡ ደርሰው ፡ እስኪመለሱ ፡ ድረስ ፡ ምንም ፡ እንኳ ፡ የፈረንሳዊ ፡ ቋንቋ ፡ ደገና ፡ አድርገው ፡ ቢያውቁ ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ የመንግሥታቸውን ፡ ቋንቋ ፡ ለማስከበር ፡ ባማርኛ ፡ ሲናገሩ ፡ በፈረንሳዊ ፡ ያስተረጉሙ ፡ የነበሩት ፡ አቶ ፡ ተስፋዬ ፡ ተገኝ ፡ ነበሩ ።

ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ እነዚህን ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተዘረዘሩትን ፡ መሳፍንቶችና ፡ መኳንንቶች ፡ አስከትለው ፡ ከጅቡቲ ፡ በመርከብ ፡ ተሳፍረው ፡ ፖርት ፡ ሳይድ ፡ ሲደርሱ ፡ በቀጥታ ፡ ወደ ፡ ኤውሮፓ ፡ ጉዟቸውን ፡ በመቀጠል ፡ ፈንታ ፡ ወደ ፡ ተስፋዬቱ ፡ አገር ፡ ወደ ፡ ኢየሩሳሌም ፡ ሄደው ፡ ለሰው ፡ ልጅ ፡ ሕይወትና ፡ ቤዛ ፡ የሆነው ፡ መድኃኒታችን ፡ ኢየሱስ ፡ ክርስቶስ ፡ የተወለደበትን ፡ ናዝሬትን ፡ ያስተማረበትን ፡ የገሊላን ፡ ወረዳ ፡ ማሕየዊ ፡ ደሙ ፡ የፈሰሰበትን ፡ ቀራንዮንና ፡ ሞት ፡ የማይገባውን ፡ የጌታችንን ፡ ሥጋ ፡ ለ፫ ፡ ቀን ፡ የተሸከመውን ፡ የነልጎታን ፡ ቅዱስ ፡ ስፍራ ፡ ተሳልመው ፡ ወደ ፡ ምድረ ፡ ግብጽ ፡ ሄዱ ። ከዚያም ፡ አልፈው ፡ ኤውሮፓ ፡ ሲደርሱ ፡ የፈረንሳዊን ፡ የቤልጅግን ፡ የሰዊድንን ፡ የኢጣሊያን ፡ የእንግሊዝን ፡ የግሪክን ፡ ዋና ፡ ከተሞችንና ፡ የዓለም ፡ ማኅበር ፡ የቆመበትን ፡ የጄኔብን ፡ ከተማ ፡ እየዞሩ ፡ አንድ ፡ ባንድ ፡ ጉብኙ ።

ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ የኢትዮጵያን ፡ መሪነት ፡ ከያዙ ፡ ወዲህ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ለማስኬድ ፡ የወጡትን ፡ የሥራ ፡ ድቅን ፡ ሁሉ ፡ የኤውሮፓ ፡ የመንግሥታት ፡ መሪዎች ፡ ሰምተው ፡ ከማድነቅ ፡ ጋራ ፡ ስውነታቸውንም ፡ ለማየት ፡ ናፍቆት ፡ ነበራቸውና ፡ የየራሳቸውን ፡ ከተማ ፡ በአበባና ፡ በባንዲራ ፡ እያስኔጡ ፡ ደርሰው ፡ ለመቼ ፡ አይተናቸው ፡ እያሉ ፡ በናፍቆት ፡ ይጠባበቋቸው ፡ ነበር ። በደረሱም ፡ ጊዜ ፡ ንጉሥ ፡ በሚገዛው ፡ አገር ፡ ንጉሡ ፡ ሬፑብሊክ ፡ በሚገዛው ፡ አገር ፡ ፕሬዚዳንት ፡ በአግርም ፡ በአቶሞቢልም ፡ በሚሄዱበት ፡ ጊዜ ፡ በቀኛቸው ፡ እያስቀመጡ ፡ ከተማቸውን ፡ ያስገቡበቻቸው ፡ ነበር ።

በሻይ ፡ ወይም ፡ በራት ፡ ጊዜ ፡ ተቀባዩ ፡ ንጉሥ ፡ ወይም ፡ ፕሬዚዳንት ፡ ለል

ዑልነታቸው ፡ ክብር ፡ ዲስኩር ፡ ሲያደርግ ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ይመልሱት ፡ የነበረው ፡ መልስ ፡ ተቀባዮቻቸውን ፡ በደስታ ፡ ተከታይ ፡ መኳንንቶቻቸውን ፡ በኩራት ፡ የሚመላ ፡ ነበር ።

ደግሞ ፡ የኤውሮፓ ፡ ገዥዎች ፡ ለልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሻችን ፡ ያደረጉላቸው ፡ አክብሮትና ፡ ፍቅር ፡ የመላበት ፡ የወዳጅነት ፡ አቀባበል ፡ ጉዳይን ፡ ሊያዘነጋ ፡ የሚችል ፡ ነበር ።

ነገር ፡ ግን ፡ በዚህ ፡ የደስታ ፡ ጊዜ ፡ ውስጥ ፡ ይበልጥ ፡ ጊዜ ፡ የኢትዮጵያን ፡ ጉዳይ ፡ እያገቡ ፡ በቁም ፡ ነገር ፡ ይነጋገሩበት ፡ ነበር ።

ይኸውም ፡ ለኢትዮጵያ ፡ ለሕዝቧ ፡ ሕይወት ፡ ከሚሆነው ፡ ውስጥ ፡ በጅቡቲ ፡ በኩል ፡ ስላለው ፡ ጉዳይ ፡ ከፈረንሳዊ ፡ መንግሥት ፡ ጋራ ፡ በዐሰብ ፡ በኩል ፡ ስላለው ፡ የወደብ ፡ ከተማ ፡ ከኢጣሊያ ፡ መንግሥት ፡ ጋራ ፡ ተነጋገሩ ።

የጉዳዩ ፡ ተፈጻሚነት ፡ ግን ፡ ኢትዮጵያ ፡ ከምትጠይቀው ፡ ይልቅ ፡ ከነሱ ፡ ወገን ፡ ለዚህ ፡ እንደ ፡ መወዳደሪያ ፡ የሚቀርበው ፡ ጥያቄ ፡ የከበደ ፡ በመሆኑ ፡ ለማንኛውም ፡ የጊዜ ፡ ቀጠሮ ፡ ተደረገለት ፡ እንጂ ፡ የተፈጸመ ፡ ነገር ፡ አልተገኘም ።

ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽም ፡ በታላቅ ፡ ክብርና ፡ አቀባበል ፡ የኤውሮፓን ፡ ከተሞች ፡ እየዞሩ ፡ ጉብኝተውና ፡ ጉዳያቸውን ፡ አከናውነው ፡ ከፈጸሙ ፡ በኋላ ፡ በዚህ ፡ ዓመት ፡ በነሐሴ ፡ ፳፱ ፡ ቀን ፡ አዲስ ፡ አበባ ፡ ተመልሰው ፡ ሲገቡ ፡ ግርማዊት ፡ ንግሥት ፡ ዘውዲቱ ፡ መሳፍንቱና ፡ መኳንንቱ ፡ ሕዝቡም ፡ በታላቅ ፡ ደስታ ፡ ተቀበሏቸው ።

ምዕራፍ ፡ ፶ ።

ስለ ፡ ዐፄ ፡ ቴዎድሮስ ፡ ዘውድ ፡ መመለስ ።

በምዕራፍ ፡ ፲፫ና ፡ ፲፬ ፡ እንደ ፡ ተጻፈው ፡ የእንግሊዝ ፡ ቆንስልና ፡ የወንጌል ፡ መላክተኞቹ ፡ በታሰሩበት ፡ ምክንያት ፡ የእንግሊዝ ፡ መንግሥት ፡ እነዚህ ፡ እሥረኞች ፡ እንዲፈቱለት ፡ በደብዳቤ ፡ ለምኖ ፡ ሳይለቀቁለት ፡ ስለ ፡ ቀረ ፡ በጄኔራል ፡ ናፒዩር ፡ የሚታዘዝ ፡ የጦር ፡ ሠራዊት ፡ ወደ ፡ መቅደላ ፡ ላከ ። ዐፄ ፡ ቴዎድሮስም ፡ በመጨረሻ ፡ በነበረው ፡ ዘመን ፡ መንግሥታቸው ፡ ጊዜ ፡ ጭካኔና ፡ ደም ፡ ማፍሰስ ፡ አብዝተው ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ ከበታላቸቻቸው ፡ የነበሩት ፡ መሳ

ፍንት ፡ ከድተዋቸው ፡ ነበር ፤ ስለዚህ ፡ እስከ ፡ መጨረሻ ፡ ድረስ ፡ የታመኑትን ፡ አሽከሮቻቸውን ፡ ብቻ ፡ ይዘው ፡ ከእንግሊዝ ፡ የጦር ፡ ሠራዊት ፡ ጋራ ፡ ተዋግተው ፡ ድል ፡ መሆናቸውን ፡ በተረዱት ፡ ጊዜ ፡ ራሳቸውን ፡ በሽጉፍ ፡ ገድለው ፡ ወደቁ ። በዚህ ፡ ጊዜ ፡ የመንግሥታቸውን ፡ ሀብት ፡ ሰብስበው ፡ በዚህ ፡ በመቅደላ ፡ አስቀምጠው ፡ ስለ ፡ ነበረ ፡ እንግሊዞች ፡ እየበረበሩ ፡ ወዳገራቸው ፡ ለመውሰድ ፡ ሲያከማቹ ፡ በዚህ ፡ ጊዜ ፡ ከእንግሊዝ ፡ የጦር ፡ ሠራዊት ፡ ጋራ ፡ አብሮ መጥቶ ፡ የነበረው ፡ ሮልፍስ ፡ የሚባለው ፡ የጀርመን ፡ (የፕሩስ) ፡ ተወላጅ ፡ የንጉሡን ፡ የወርቅ ፡ ዘውድ ፡ አግኝቶ ፡ ለጦር ፡ አዛዥ ፡ ለጄኔራል ፡ ናፒዬር ፡ ሳያስረክብ ፡ ደብቆ ፡ ወስዶ ፡ በሱዌዝ ፡ ካናል ፡ ለሚቀመጠው ፡ ለጀርመን ፡ ቆንስል ፡ ሰጠው ። ቆንስሉም ፡ ይህንኑ ፡ ዘውድ ፡ ከተቀበለ ፡ በኋላ ፡ ከደብዳቤ ፡ ጋራ ፡ አድርጎ ፡ በዚያ ፡ ጊዜ ፡ የጀርመን ፡ መንግሥት ፡ እንደራሴ ፡ ለነበረው ፡ ለቢስማርክ ፡ ሔርበርት ፡ ላከለት ።

በኋላ ፡ ግን ፡ የእንግሊዝ ፡ መንግሥት ፡ ይህ ፡ ዘውድ ፡ በጀርመን ፡ መንግሥት ፡ እጅ ፡ መሆኑን ፡ ስለ ፡ ሰማ ፡ እንዲመለስለት ፡ ጥያቄ ፡ አቀረበ ። የጀርመን ፡ መንግሥትም ፡ የዚህ ፡ ዘውድ ፡ ባለቤት ፡ ይሆን ፡ ዘንድ ፡ የሚፈቅድለት ምክንያት ፡ እንደሌለው ፡ ተገንዝቦ ፡ ለእንግሊዝ ፡ መንግሥት ፡ መለስ ። የእንግሊዝ ፡ መንግሥትም ፡ ተቀብሎ ፡ የቢክቶርያና ፡ የአልቤርት ፡ ሙዜዬውም ፡ በሚባለው ፡ ቤት ፡ በከበሬታ ፡ አስቀምጦት ፡ ሲኖር ፡ ግርማዊ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ ቀዳማዊ ፡ ኃይለ ፡ ሥላሴ ፡ በአልጋ ፡ ወራሽነታቸው ፡ ዘመን ፡ ኤውሮፓን ፡ እየዞሩ ፡ ሲገቡባቸው ፡ ሎንዶን ፡ በደረሱ ፡ ጊዜ ፡ ይኸው ፡ ዘውድ ፡ ለኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ ተመላሽ ፡ እንዲሆን ፡ ከግርማዊ ፡ የእንግሊዝ ፡ ንጉሥ ፡ ከጆርጅ ፡ ፭ኛ ፡ ተስፋ ፡ ተቀብለው ፡ ነበር ።

ስለዚህ ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ እንደ ፡ ተመለሱ ፡ የእንግሊዝ ፡ መንግሥት ፡ አስቀድሞ ፡ እንደ ፡ ሰጠው ፡ ተስፋ ፡ ይኸንኑ ፡ ዘውድ ፡ አዲስ ፡ አበባ ፡ ባለሙሉ ፡ ሥልጣን ፡ ሚኒስትር ፡ አድርጎ ፡ በላካቸው ፡ በክቡር ፡ ቻርል ፡ ቤንቲግ ፡ እጅ ፡ ወዳዲስ ፡ አበባ ፡ ላከው ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ግርማዊት ፡ ንግሥተ ፡ ነገሥታትና ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ከሌሎቹ ፡ ሚኒስትሮችና ፡ መኳንንቶች ፡ ጋራ ፡ በዋናው ፡ ቤተ ፡ መንግሥት ፡ ተቀምጠው ፡ ሲጠባበቁ ፡ የእንግሊዙ ፡ ሚኒስትር ፡ በሐምሌ ፡ ፬ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻፲፯ ፡ ዓ ፡ ም ፡ ዘውዱን ፡ ባ፬ ፡ ፈረስ ፡ በሚሳብ ፡ ሠረገላ ፡ እመካከል ፡ አስቀምጠው ፡ ባ፬ ፡ ሰዓት ፡ ደርሰው ፡ ዘውዱን ፡ በከበሬታ ፡ ከሠረገላው ፡ ላይ ፡ አንሥተው ፡ እግርማዊት ፡ ንግሥት ፡ ፊት ፡ አስቀምጠው ፡ ወዲያው ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ዲስኩር ፡ ተናገሩ ።

«ግርማዊት ፡ ሆይ ፡

በንግሥት ፡ ቢክቶርያ ፡ መንግሥት ፡ እንደ ፡ ኤ ፡ ቍ ፡ ባ፲፰፻፳፰ ፡ ዓ ፡ ም ፡ (እንደ ፡ ኢት ፡ ፲፰፻፳፰ ፡ ዓ ፡ ም) ፡ ከመቅደላ ፡ የተወሰደውን ፡ የዐፄ ፡ ቴዎድሮስን ፡ ዘውድ ፡ የታላቂቱ ፡ ብሪታንያና ፡ የአይርላንድ ፡ ከባሕርም ፡ ማዶ ፡ ያሉት ግዛቶች ፡ ንጉሥ ፡ የሀንድ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ በሆኑት ፡ በግርማዊ ፡ ጌታዬ ፡ በንጉሡ ፡ ትእዛዝ ፡ ለግርማዊት ፡ ንግሥት ፡ በማክበር ፡ እመልሳለሁ ።

የዚህ ፡ የዘውድ ፡ ታሪክ ፡ ባጭሩ ፡ ለግርማዊት ፡ ንግሥት ፡ ሳያስደንቅዎ ፡ እንደማይቀር ፡ ርግጥ ፡ ነው ፡ መቅደላ ፡ ከተያዘ ፡ በኋላ ፡ ይህ ፡ የንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ ዘውድ ፡ ሮልፍስ ፡ በሚባል ፡ ባንድ ፡ የፕረሺያ ፡ ሰው ፡ እጅ ፡ ገብቶ ፡ ነበር ። ይህ ፡ ሰው ፡ ከሎርድ ፡ ናፒዬር ፡ በታች ፡ ይታዘዝ ፡ ከነበረው ፡ ዘማች ፡ ጋራ ፡ አንድነት ፡ ለመሄድ ፡ የተፈቀደለት ፡ ሰው ፡ ነበር ፡ ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ይኸንኑ ፡ ዘውድ ፡ ሱኤዝ ፡ ላይ ፡ ይቀመጥ ፡ የነበረው ፡ የፕረሺያ ፡ ዋይስ ፡ ቆንስል ፡ ቤርሊን ፡ ውስጥ ፡ ባለው ፡ የነገሥታት ፡ ዕቃ ፡ መሰብሰቢያ ፡ ቤት ፡ እንዲቀመጥ ፡ ብሎ ፡ ለፕሪንስ ፡ ቢስማርክ ፡ ላከባቸው ። የእንግሊዝ ፡ የውጭ ፡ ጉዳይ ፡ ሚኒስትር ፡ ይኸንኑ ፡ ነገር ፡ በሰሙ ፡ ጊዜ ፡ ዘውዱ ፡ እንዲመለስልን ፡ እያሉ ፡ ከፕረሺያ ፡ መንግሥት ፡ ጋራ ፡ መጸጸፍ ፡ ዠመሩ ። ከዚያ ፡ በኋላ ፡ ይኸው ፡ ዘውድ ፡ በፕረሺያ ፡ ንጉሥ ፡ ፈቃድ ፡ የእንግሊዝ ፡ ንጉሥ ፡ እንደ ፡ ፈቃዱ ፡ እንዲያዘበት ፡ ሆኖ ፡ ተመለሰ ። በተመለሰም ፡ ጊዜ ፡ ኮንት ፡ ቢስማርክ ፡ በዘውዱ ፡ ጫፍ ፡ ላይ ፡ የሚሆነው ፡ መስቀል ፡ ጎድሏል ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ግን ፡ እኛም ፡ እንደዚሁ ፡ ነውና ፡ ያገኘነው ፡ ይኸው ፡ መልሰናል ፡ የሚል ፡ ደብዳቤ ፡ ጽፈው ላኩ ።

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ የእንግሊዝ ፡ መንግሥት ፡ ይኸንኑ ፡ ዘውድ ፡ ከመጋቢት ፡ ፴ ፡ ቀን ፡ ሺህ ፡ ፰፻፳፱ ፡ ዓ ፡ ም ፡ (ሺህ ፡ ፰፻፳፩) ፡ አንሥቶ ፡ ፶፯ ፡ ዓመት ፡ ድረስ ፡ በቢክቶርያና ፡ በአልቤርት ፡ ሙዜዬውም ፡ አስቀምጦት ፡ ሲኖር ፡ በሚያዝያ ፡ ፳፱ ፡ ቀን ፡ ሺህ ፡ ፱፻፳፭ ፡ ዓ ፡ ም ፡ (ሺህ ፡ ፱፻፲፯) ፡ እኔ ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ይገጩ ፡ እንደመለስ ፡ ተብሎ ፡ ከተቀመጠበት ፡ ስፍራ ፡ ወጣ ፡ የዚህም ፡ ዘውድ ፡ አኳኋን ፡ በሺህ ፡ ፰፻፳፱ ፡ ዓ ፡ ም ፡ (ሺህ ፡ ፰፻፳፩) ፡ በሙዜዬውም ፡ ሲገባ ፡ ልክ ፡ እንደዚሁ ፡ እንደ ፡ ነበረ ፡ አሁንም ፡ እንደዚያው ፡ መሆኑን ፡ ለግርማዊት ፡ ንግሥት ፡ አረጋግጥ ፡ ዘንድ ፡ ሥልጣን ፡ ተቀብያለሁ ።

የኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ባለፈው ፡ ዓመት ፡ የእንግሊዝን ፡ አገር ፡ ሄደው ፡ ማያታቸው ፡ ለግርማዊ ፡ ንጉሥና ፡ ለግርማዊት ፡ ንግሥት ፡ እጅግ ፡ ደስ ፡ አሰኝቷቸዋል ።

ግርማዊ ፡ ንጉሥ ፡ ጆርጅ ፡ ደግሞ ፡ የኢትዮጵያንና ፡ የታላቋ ፡ ብሪታንያን ፡ ቤተ ፡ መንግሥቶች ፡ እንዲህ ፡ በደስታ ፡ ያስተሳሰራቸውን ፡ የወዳጅነት ፡ ማሰሪያ ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ እያጸኑና ፡ እያጠበቁ ፡ ለመሄድ ፡ ምኞታቸው ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ በዚህ ፡ ምክንያት ፡ የዐፄ ፡ ቴዎድሮስን ፡ ዘውድ ፡ ለግርማዊት ፡ ንግሥት ፡ እመ ልስላቸዋለሁ ፡ ብለው ፡ ቃላቸውን ፡ ለልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ተፈሪ ፡ መኩንን ፡ ሰጡ ። አሁንም ፡ እንዲህ ፡ ለመሰለውና ፡ ታሪክም ፡ ሆኖ ፡ በሚቆየው ፡ ነገር ፡ የንጉሤን ፡ ትእዛዝ ፡ በመፈጸሚያ ፡ ይኸንንም ፡ የንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ ዘውድ ፡ ለግርማዊት ፡ ንግሥት ፡ ደስ ፡ እንዲያሰኝዎና ፡ ይኸንንም ፡ ስጦታ ፡ ለግርማዊ ፡ ንጉሥ ፡ ጆርጅ ፡ በተለየ ፡ የወዳጅነታቸውና ፡ የአክብሮታቸው ፡ ምልክት ፡ ሆኖ ፡ እንዲቀበሏቸው ፡ ተስፋ ፡ ያደርጋሉ ።

አሁንም ፡ እንደዚህ ፡ የንጉሡን ፡ ትእዛዝ ፡ እየፈጸምሁ ፡ እግዚአብሔር ፡ ግርማዊት ፡ ንግሥትን ፡ እንዲባርክና ፡ እንደ ፡ ታላቁቱ ፡ ንግሥታችን ፡ በረከት ፡ ለመላበት ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ መታሰቢያ ፡ እንደ ፡ ሆኑትና ፡ የልጅ ፡ ልጃቸውም ፡ ይኸንን ፡ የወዳጅነት ፡ ምልክት ፡ እንደ ፡ ላኩልዎ ፡ እንደ ፡ ንግሥት ፡ ቢክቶርያ ፡ ያለ ፡ ረዥም ፡ ዕድሜና ፡ የደኅንነትም ፡ መንግሥት ፡ እንዲያደርግ ልዎ ፡ እግዚአብሔርን ፡ እለምናለሁ ።

ደግሞም ፡ ለልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽና ፡ ለኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ ሕዝብ ፡ ሁሉ ፡ ልዑል ፡ እግዚአብሔር ፡ በረከቱን ፡ ይስጣቸው ።

ለዚህም ፡ መልስ ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ተናገሩ ።

« ክቡር ፡ ሚኒስትር ፡ ሆይ ፡

ከኤውሮፓ ፡ መንገዴ ፡ በተመለስሁ ፡ ጊዜ ፡ ግርማዊ ፡ ንጉሥ ፡ ጆርጅ ፡ የዐፄ ፡ ቴዎድሮስን ፡ ዘውድ ፡ እመልሳለሁ ፡ ብለው ፡ ስሰናበታቸው ፡ የነገሩኝን ፡ ቃል ፡ ለግርማዊት ፡ ንግሥት ፡ ባመለክታቸው ፡ ቃላቅ ፡ ደስታ ፡ አድርገው ፡ ነበር ።

አሁንም ፡ የግርማዊ ፡ ንጉሥ ፡ ጆርጅ ፡ ቃላቸው ፡ ስለ ፡ ተፈጸመ ፡ ግርማዊት ፡ ንግሥትና ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሕዝብ ፡ በመላው ፡ እግዚአብሔርን ፡ በቸርነቱ እናመሰግናለን ። ይህ ፡ ዘውድ ፡ ከ፻፯ ፡ ዓመት ፡ በኋላ ፡ እኔ ፡ ወደ ፡ ኤውሮፓ ፡ በመሄዴ ፡ ምክንያት ፡ በግርማዊት ፡ ንግሥት ፡ በመንግሥታቸው ፡ ዘመን ፡ ተመልሶ ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ስለ ፡ መጣልን ፡ በጣም ፡ ደስ ፡ አለን ።

ክቡር ፡ ሚኒስትር ፡ ሆይ ፡

እዚህ ፡ ላይ ፡ የማስታውስዎ ፡ ይህ ፡ የዐፄ ፡ ቴዎድሮስ ፡ ዘውድ ፡ ተመልሶ ስለ ፡ መጣልን ፡ ከትልቅ ፡ መታሰቢያ ፡ እንቁጥረዋለን ። ነገር ፡ ግን ፡ የኢትዮጵያ ፡ ዘውድ ፡ ከቀዳማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ዘመን ፡ ዝምር ፡ ከብሮ ፡ የኖረና ፡ አሁንም ፡ ወደ ፡ ፊት ፡ እስከ ፡ ፍጻሜ ፡ ዘመን ፡ ባለተስፋ ፡ መሆኑ ፡ ከዕውቀትም ፡ እንዳይሰወርዎ ፡ በፍጹም ፡ አምናለሁና ፡ ለዚህ ፡ ታሪኩን ፡ አስረዝሜ ፡ ልነግርዎ ፡ የሚያስፈልግ ፡ መስሎ ፡ አይታዩኝም ። ይኸውም ፡ የዘውድ ፡ ነገር ፡ ከኢትዮጵያ ፡ ታሪክ ፡ ክፍል ፡ የተገናኘ ፡ በመሆኑ ፡ በታላቅ ፡ ደስታና ፡ ክብር ፡ ይቀበሉዎታል ።

ክቡር ፡ ሚኒስትር ፡ ሆይ ፡

ይህ ፡ የግርማዊ ፡ ንጉሥ ፡ ጆርጅ ፡ ስጦታ ፡ የሚደነቅ ፡ የወዳጅነት ፡ ምልክት ፡ ስለ ፡ ሆነ ፡ ግርማዊት ፡ ንግሥት ፡ በፍጹም ፡ ልባቸው ፡ ምስጋናቸውን ፡ ለግርማዊ ፡ ንጉሥ ፡ ያቀርባሉና ፡ ይህንኑ ፡ ምስጋናቸውን ፡ ገልጸው ፡ እንዲያስታውቁላቸው ፡ በብዙ ፡ ይለምኑዎታል ። እኔም ፡ ራሴ ፡ ግርማዊ ፡ ንጉሥ ፡ ጆርጅን ፡ ለማየት ፡ ሄጄ ፡ በታላቁ ፡ ከተማቸው ፡ ሳለሁ ፡ ይኸንን ፡ ታላቅ ፡ ቸርነታቸውን ፡ ስላሳዩኝ ፡ ይህ ፡ ሥራ ፡ ለዘለዓለም ፡ ከልቤ ፡ ተጽፎ ፡ መታሰቢያ ፡ ሆኖኝ ፡ ይኖራል ። በዚህም ፡ ምክንያት ፡ ከፍ ፡ ያለ ፡ ምስጋናዬን ፡ ለግርማዊ ፡ ንጉሥ ፡ አቀርብላቸዋለሁ ።

ቸርነቱ ፡ የማያልቅበት ፡ እግዚአብሔር ፡ ለግርማዊ ፡ ንጉሥ ፡ ጆርጅ ፡ ለግርማዊት ፡ ንግሥት ፡ ማሪ ፡ እንደዚህም ፡ ለቤተ ፡ ሰቦቻቸው ፡ ሁሉ ፡ ሰላምና ፡ ጤና ፡ ክብርና ፡ ደስታ ፡ ለዘወትር ፡ እንዲሰጣቸው ፡ በታላቅ ፡ ተስፋ ፡ እንለምናለን ።»

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ ዘውዱ ፡ ከንግሥት ፡ ፊት ፡ ተነሥቶ ፡ እሚገባው ፡ ስፍራ ፡ ተቀመጠና ፡ ለዚህ ፡ የተሰበሰበውን ፡ መኳንንትና ፡ መሳፍንት ፡ ግርማዊት ፡ ንግሥትና ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ አሰናበቱ ።

ምዕራፍ ፡ ፶፩ ።

ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ አገራቸውን ፡ ወደ ፡ ሥልጣኔ ፡ ስለ ፡ መምራታቸውና ፡ ስለ ፡ ገጠማቸው ፡ ዕንቅፋት ።

በኢትዮጵያ ፡ ዙፋን ፡ የተቀመጡት ፡ ንግሥት ፡ ዘውዲቱ ፡ በደግነትና ፡ ለሰው ፡ በመራራት ፡ የተመሰገኑ ፡ ናቸው ። ከዚህም ፡ በቀር ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያንን ፡ መሳ ፡ ለምና ፡ ጸሎትን ፡ ማዘውተራቸው ፡ ለመነኩሳትና ፡ ተስፋ ፡ ለሌላቸው ፡ ድኸች ፡ ተስፋ ፡ መሆናቸው ፡ በጾም ፡ በጸሎት ፡ በስግደት ፡ የተፀመዱና ፡ ፈጣሪያቸውን ፡ በቅን ፡ ልቡና ፡ የሚያመልኩ ፡ መሆናቸው ፡ ለማንም ፡ የተገለጸ ፡ ነው ።

የእንጆራ ፡ እናታቸው ፡ እቴጌ ፡ ጣይቱ ፡ በዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ዘመን ፡ በፖለቲካም ፡ በጦርነትም ፡ እየገቡ ፡ ብዙ ፡ ጊዜ ፡ ይሠሩ ፡ ነበር ። ንግሥት ፡ ዘውዲቱ ፡ ግን ፡ ባባታቸው ፡ ዙፋን ፡ ተቀምጠው ፡ የተደላደለ ፡ ሥልጣን ፡ እያ ፡ ላቸው ፡ ሥልጣናቸውን ፡ አጋነው ፡ ሊሠሩበትና ፡ በኢትዮጵያ ፡ የፖለቲካ ፡ ጭቅጭቅ ፡ ውስጥ ፡ ለመግባት ፡ አልፈለጉም ።

ስለዚህ ፡ በወንድምና ፡ በልጅ ፡ ዐይን ፡ ለሚመለከቷቸው ፡ ለልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሻቸው ፡ የቤተ ፡ መንግሥቱን ፡ ሥልጣን ፡ ይዘው ፡ እንዲያስኬዱ ፡ ሙሉ ፡ ፈቃድ ፡ ሰጥተው ፡ ንግሥት ፡ ዘውዲቱ ፡ እላይ ፡ በተባለው ፡ የበጎ ፡ ተግ ፡ ባር ፡ ጊዜያቸውን ፡ ስለሚያሳልፉ ፡ ከዚያ ፡ ጊዜ ፡ ዝምሮ ፡ የኢትዮጵያን ፡ ሥል ፡ ጣኔ ፡ የሚወደው ፡ ሕዝብ ፡ ሁሉ ፡ የተስፋውን ፡ ዐይን ፡ በልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ላይ ፡ ጣለ ። ከኢትዮጵያ ፡ ሕዝብ ፡ በቀር ፡ የኤውሮፓ ፡ መንግሥታ ፡ ትም ፡ ኢትዮጵያን ፡ ጎብኝተውና ፡ የልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽን ፡ አያያዝ ፡ አስ ተውለው ፡ ከተመለከቱት ፡ መላክተኞቻቸው ፡ እየተራዱ ፡ ብዙዎቹ ፡ የኤው ፡ ሮፓ ፡ መንግሥታት ፡ ስለ ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ገዥነት ፡ ደስታቸውን ፡ የሚገልጹ ፡ ብዙ ፡ ደብዳቤ ፡ ይልኩባቸው ፡ ነበር ።

ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽም ፡ የኢትዮጵያን ፡ ያስተዳዳሪነት ፡ ከባድ ፡ አደራ ፡ ከተሸከመ ፡ ወዲህ ፡ በሌትና ፡ በቀን ፡ በሰዓትና ፡ በደቂቃ ፡ የሚሠሩት ፡ ኢትዮ ፡ ጵያ ፡ እንደ ፡ ሌሎች ፡ እንደ ፡ አፍሪካ ፡ መንግሥታት ፡ በግርጌ ፡ እንዳትቀር ፡ በልዑልነታቸው ፡ መሰላልነት ፡ ወደ ፡ ሥልጣኔ ፡ ተራራ ፡ ወጥታ ፡ ከሠለጠኑት ፡ መንግሥታት ፡ ጋራ ፡ እንድትገናኝና ፡ ከሥልጣኔያቸው ፡ መሳተፍን ፡ እንድታ ገኝ ፡ ነው ።

በዚህም ፡ ጊዜ ፡ የልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽን ፡ የማሠልጠን ፡ ሥራ ፡ የኢት ፡ ዮጵያ ፡ ወጣትና ፡ አስተዋይ ፡ የሆነው ፡ መኳንንት ፡ ሁሉ ፡ በደስታ ፡ ተቀብ ፡ ሎት ፡ ከመኳንንቱም ፡ ውስጥ ፡ አንዳንዱ ፡ ይኸንኑ ፡ የልዑልነታቸውን ፡ ከባድ ፡ ቀንበር ፡ ለማገዝ ፡ ሲሞክር ፡ የቀሩት ፡ ደግሞ ፡ የሥልጣኔ ፡ እርምጃቸውን ፡ ለማሰናከል ፡ ይጥሩ ፡ ነበር ።

ይሁን ፡ እንጂ ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ማንኛውንም ፡ ነገር ፡ ታግሠው ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሁኔታ ፡ የሚሻሻልበትንና ፡ ከባዱም ፡ አስተዳደር ፡ የሚከናወንበ ትን ፡ በኋላቸውም ፡ በፊታቸውም ፡ ያለውን ፡ ሁሉ ፡ ተመልክተው ፡ ያለፈው ፡ ነና ፡ መጨውን ፡ ጊዜ ፡ አመዘገነው ፡ ውልውል ፡ በሌለው ፡ ቍርጠኛነት ፡ የኤውሮፓን ፡ የምዕራብ ፡ ሥልጣኔ ፡ ባገራቸው ፡ ለማስገባት ፡ ከነዚህ ፡ መንግ ፡ ሥታት ፡ ጋራ ፡ የወዳጅነት ፡ ግንኙነት ፡ አደረጉ ። ወዲያውም ፡ የሠለጠነው ፡ ዓለምና ፡ ያልሠለጠነችው ፡ ኢትዮጵያ ፡ ልዩነታቸው ፡ ምን ፡ ያክል ፡ እንደ ፡ ሆነ ፡ በሰፊው ፡ ለመረዳት ፡ ኤውሮፓ ፡ ሄደው ፡ የከተማውንና ፡ የመሥሪያ ፡ ቤቱን ፡ የፋብሪካውንም ፡ ድርጅት ፡ እየዞሩ ፡ ባዩ ፡ ጊዜ ፡ ኤውሮፓ ፡ ከመሄዳ ቸው ፡ በፊት ፡ ኢትዮጵያን ፡ ለማሠልጠን ፡ ለደቀኑት ፡ አሳብ ፡ የተረጋገጠ ፡ ምክንያት ፡ ሰጣቸው ።

ከዚያም ፡ ተመልሰው ፡ ያሰቡትን ፡ ሥራ ፡ ለመግለጽ ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ ታሪክ ፡ በስማቸው ፡ ሲያስታውሰው ፡ የሚኖረውን ፡ አቋቋሙ ።

፩ ፡ የጽሕፈት ፡ ማገተምና ፡ ጋዜጣ ።

የሰው ፡ ተዳሳሽ ፡ ሰውነቱ ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ምግብ ፡ ሕይወት ፡ ሲያገኝ ፡ ከዚያም ፡ ጋራ ፡ ላይኛውን ፡ አካሉን ፡ በልዩ ፡ ልዩ ፡ ልብስ ፡ ሲያስጌጥ ፡ እን ዲሁ ፡ ውሳጣዊ ፡ ሰውነቱ ፡ (አእምሮው) ፡ የሚታደሰው ፡ ልዩ ፡ ልዩ ፡ መጻሕ ፡ ፍትን ፡ ሲያስተውልና ፡ በዓለም ፡ ላይ ፡ የተደረገውን ፡ በጋዜጣ ፡ ሲያነብ ፡ ነው ። በዚህም ፡ ረገድ ፡ አገራችን ፡ እስከዚህ ፡ ዘመን ፡ ድረስ ፡ የተበደለች ፡ በመሆኗ ፡ ብዙውን ፡ ነገር ፡ ሕዝባችን ፡ ከማስተዋል ፡ ወደ ፡ ኋላ ፡ ዘገየ ። በኤ ውሮፓ ፡ ባጅዱ ፡ መንግሥት ፡ ውስጥ ፡ እስከ ፡ ሕፃን ፡ የሚደርስ ፡ ጋዜጣ ፡ እየወጣ ፡ ባንዳንድ ፡ ቤሳ ፡ ለመላው ፡ ሕዝብ ፡ በየቀኑ ፡ ለማደል ፡ በተቻለበት ፡ ዘመን ፡ በኢትዮጵያ ፡ ፩ ፡ መንፈሳዊ ፡ ብቻ ፡ የሆነ ፡ መጽሐፍ ፡ ባመትና ፡ በሁለት ፡ ዓመት ፡ በብራና ፡ ላይ ፡ በሰው ፡ እጅ ፡ ተጽፎ ፡ የኢትዮጵያን ፡ አንዳንዶቹ ፡ መኳንንት ፡ ወይም ፡ ቀሳውስት ፡ ከውስጡ ፡ ያለውን ፡ ጥቅስ ፡ እየቁጠቡ ፡ ለጠ ያቂያቸው ፡ ለማስረዳት ፡ ከመጥቀም ፡ በቀር ፡ የኢትዮጵያን ፡ ሕዝብ ፡ በጽሕ

ፈትና ፡ በንባብ ፡ በኩል ፡ ሊረዳው ፡ ስላልቻለ ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ስሙ ፡ በኢትዮጵያና ፡ በዓለም ፡ የታወቀውን ፡ ብርሃንና ፡ ሰላም ፡ የሚባለውን ፡ ማተሚያ ፡ ቤት ፡ ባ፲፱፻፲፬ ፡ ዓመተ ፡ ምሕረት ፡ መስከረም ፡ ፫ ፡ ቀን ፡ አቋቋሙ ። በዚህም ፡ ማተሚያ ፡ ቤት ፡ ብዙ ፡ የሥጋዊና ፡ የመንፈሳዊ ፡ መጻሕፍት ፡ ታትመው ፡ ብዙ ፡ ጠቀሜታ ፡ ሰጥተዋል ። ዳግም ፡ ጣፋጭ ፡ ንግግርና ፡ ምክር ፡ ለሕዝብ ፡ የሚመጣቡ ፡ አንቀጾችን ፡ የያዙ ፡ ጋዜጦች ፡ እየታተሙ ፡ በየሳምንቱ ፡ ይወጣሉ ።

በብርሃንና ፡ ሰላም ፡ ማተሚያ ፡ ቤት ፡ በኢትዮጵያ ፡ ውስጥ ፡ የሚደረገው ፡ ማንኛውም ፡ ምክርና ፡ ተግባር ፡ የዕለት ፡ ወሬ ፡ ሹም ፡ ሽር ፡ ዐዋጅ ፡ ማስታወቂያ ፡ ያስተዋዩት ፡ አሳብ ፡ እየታተመ ፡ ሲወጣ ፡ እንዲሁ ፡ በኤውሮፓ ፡ የሚደረገውን ፡ በቀጥታ ፡ ለማስረዳትና ፡ ሊቃውንቱም ፡ ከሚጽፉት ፡ ጠቃሚ ፡ የሆነውን ፡ ነገር ፡ በማጣራት ፡ የሚያትም ፡ ከሣቴ ፡ ብርሃን ፡ የሚባለው ፡ ማተሚያ ፡ ቤት ፡ ቆመ ።

፪ ፡ የወታደር ፡ ድርጅት ።

ያንድ ፡ መንግሥት ፡ የነፃነቱ ፡ መሠረት ፡ የንጉሠ ፡ ነገሥቱ ፡ የክብሩ ፡ ቀናተኛ ፡ የጦር ፡ ሠራዊት ፡ ነው ። በጠቅላላው ፡ ሲታሰብ ፡ ነጋዴም ፡ አራሽም ፡ አገሩን ፡ ይወዳል ። ነገር ፡ ግን ፡ ላገራቸው ፡ ነጻነት ፡ ለንጉሣቸው ፡ ክብር ፡ ሕይወታቸውን ፡ ለማሳለፍ ፡ በጦር ፡ ሜዳ ፡ የሚሰለፉ ፡ ወታደሮች ፡ ናቸው ። አንዳንድ ፡ ጊዜም ፡ የድል ፡ ሚዛን ፡ ወደ ፡ ጠላት ፡ ሲያዘነብል ፡ ለጠላት ፡ እጅን ፡ በመስጠት ፡ ፈንታ ፡ ሕይወታቸውን ፡ በገዛ ፡ ራሳቸው ፡ አጥፍተው ፡ የወታደር ነታቸውን ፡ ክብር ፡ ያለማሉ ። የኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ ከተቋቋመ ፡ ዝምሮ ፡ በኢትዮጵያ ፡ ዝግግኖችና ፡ ሞትን ፡ የሚንቁ ፡ ስመ ፡ ጥሩ ፡ ወታደሮች ፡ በየጊዜው ፡ ከሚነሣ ፡ ጠላታቸው ፡ ጋራ ፡ እየተዋጉ ፡ አገራቸውንና ፡ ንጉሣቸውን ፡ አገልግለው ፡ ሕይወታቸውን ፡ ያሳለፉ ፡ ተርፈዋል ። ዳሩ ፡ ግን ፡ ይኸ ፡ ሁሉ ፡ ሲሆን ፡ በዝግግንነት ፡ ስሙ ፡ የተጠራው ፡ የኢትዮጵያ ፡ ወታደር ፡ እንግዳ ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ በሚመጣበትና ፡ ዓመት ፡ በዓል ፡ በሆነ ፡ ቀን ፡ ኩታውን ፡ እንደ ፡ ለበሰ ፡ እንዲ ፡ ጠመንዣውን ፡ በትከሻው ፡ ሲይዝ ፡ ፩ኛው ፡ በጎጉ ፡ ሲያንጠለጥል ፡ ጭፍራው ፡ አለቃውን ፡ ሲቀድመው ፡ ለማየት ፡ ደስ ፡ የሚያሰኝ ፡ አልነበረም ። በሰልፍም ፡ ቀን ፡ በንጉሠ ፡ ነገሥቱና ፡ በውጭ ፡ አገር ፡ ባለሥልጣኖች ፡ ፊት ፡ ተኸመልምሎ ፡ ገሚሱ ፡ እያቅራራ ፡ ገሚሱ ፡ ከሰልፍ ፡ እየተለየ ፡ ቆሞ ፡ ሲሮክር ፡ የጥንትን ፡ ልማድ ፡ ያስታውስ ፡ ነበር ፡ እንጂ ፡ በሌ

ሎች ፡ መንግሥታት ፡ ዘንድ ፡ ከመቶ ፡ ዓመት ፡ ወዲህ ፡ ከሚደረገው ፡ የሰልፍ ፡ ዐቅድ ፡ ጋራ ፡ ሲመዘን ፡ በጣም ፡ የተለየ ፡ ነበር ።

ስለዚህ ፡ ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ይኸው ፡ ዝግግንነት ፡ ያለው ፡ የኢትዮጵያ ፡ ወታደር ፡ ፩ ፡ ልብ ፡ ሆኖ ፡ ባንድ ፡ አሳብና ፡ መንፈስ ፡ ተመርቶ ፡ አገሩን ፡ ለማገልገል ፡ በቂ ፡ እንዲሆን ፡ ከሚሠሩት ፡ ጋራ ፡ እንዲሁም ፡ አዲሱን ፡ የሰልፍ ፡ ትምህርት ፡ ተምሮ ፡ ባንድ ፡ ዐይነት ፡ አረማመድ ፡ ባንድ ፡ ዐይነት ፡ ልብስ ፡ አምሮ ፡ በተመልካቹ ፡ ፊት ፡ ደስ ፡ እንዲያሰኝ ፡ ከኤውሮፓ ፡ የሰልፍ ፡ አስተማሪዎች ፡ አስመጥተው ፡ በጥቂት ፡ ዓመታት ፡ ውስጥ ፡ ብዙ ፡ የወታደር ፡ ድርጅት ፡ ተደረገ ። እነዚህንም ፡ ባዲሱ ፡ ሥልጣኔ ፡ የተደራጁትን ፡ የክብር ፡ ዘበኞች ፡ በሚሰለፉበት ፡ ቀን ፡ ሕዝቡ ፡ ለማየት ፡ እየናፈቀ ፡ አንዱ ፡ ባንዱ ፡ ትከሻ ፡ ላይ ፡ ይንጠላጠል ፡ ነበር ።

በዚህ ፡ በክብር ፡ ዘበኞች ፡ ውስጥ ፡ በሥራቸው ፡ ተመስግነው ፡ ጥር ፡ ፩ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻፳፯ ፡ ዓ ፡ ም ፡ ግርማዊነታቸው ፡ የንጉሠ ፡ ነገሥትነት ፡ ዘውድ ፡ ከደፉ ፡ በኋላ ፡ እንደ ፡ ማዕርጋቸው ፡ ኒሻን ፡ የተቀበሉት ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ የተጻፉት ፡ ናቸው ።

- ፩ ፡ ቀኛዝማች ፡ መክሪያ ፡ ባንት ፡ ደርጉ ፡ (አሁን ፡ ደጃዝማች ፡ የተባሉት) ።
- ፪ ፡ የሻለቃ ፡ መስፍን ፡ ስለሺ ፡ (አሁን ፡ ደጃዝማች ፡ የተባሉት) ።
- ፫ ፡ » ጎይለ ፡ ማርያም ።
- ፬ ፡ » ዳኚ ፡ ወዳጆ ፡ (ማይ ፡ ጨው ፡ በዝግግንነት ፡ የሞተው) ።
- ፭ ፡ » ሰይፍ ።
- ፮ ፡ » ካሳ ፡ አብርሀ ።
- ፯ ፡ » ክፍሌ ፡ ዕርገቱ ፡ (አሁን ፡ ኮሎኔል ፡ የተባሉት) ።
- ፰ ፡ የሻምበል ፡ ዝግግርሉዊ ።
- ፱ ፡ » ገብረ ፡ ማርያም ።
- ፲ ፡ » አሻግራ ።
- ፲፩ ፡ » ውቤ ፡ ጎይለ ፡ ማርያም ።
- ፲፪ ፡ » መንገሻ ፡ ዐሊ ።
- ፲፫ ፡ » ሺበሺ ፡ ደያስ ፡ (ማይ ፡ ጨው ፡ በታላቅ ፡ ዝግግንነት ፡ የወደቀው) ።
- ፲፬ ፡ » ለገሰ ፡ አያኔ ፡ (ማይ ፡ ጨው ፡ በዝግግንነት ፡ የሞተው) ።
- ፲፭ ፡ » ዐወቀ ፡ ወልደ ፡ መድኅን ።

- ፲፮ ፡ ሻምበል ፡ መኩንን ፡ አደፍርሰው ።
- ፲፯ ፡ » አርአያ ፡ ዘረፉ ።
- ፲፰ ፡ » ኅይሌ ፡ ሮባ ።
- ፲፱ ፡ » ወርቁ ፡ ደስታ ።
- ፳ ፡ » ገብረ ፡ ማርያም ፡ ይብሳ ።
- ፳፩ ፡ » ዘውዴ ፡ ወዳጆ ።
- ፳፪ ፡ » ረታ ።
- ፳፫ ፡ » በቀለ ፡ ኅይሌ ።
- ፳፬ ፡ » ገብሬ ፡ ድረስ ።
- ፳፭ ፡ » ይማም ።
- ፳፮ ፡ » በዛብሀ ፡ ረታ ።
- ፳፯ ፡ » ዘውዴ ፡ ተሰማ ።
- ፳፰ ፡ » መብራቱ ፡ ኮላሴ ፡ (ማይ ጨው ፡ በዠግንነት ፡ የወደቀው) ።
- ፳፱ ፡ » ተሰማ ፡ አያኔ ፡ (ማይ ጨው ፡ በዠግንነት ፡ የሞተው) ።
- ፴ ፡ » ወርቁ ፡ አየለ ።
- ፴፩ ፡ የመቶ ፡ አለቃ ፡ ጋሻው ፡ በዛ ፡ አባ ፡ ናዳ ።
- ፴፪ ፡ » ገብረ ፡ ማርያም ፡ ፍላቴ ።
- ፴፫ ፡ » ተበጆ ፡ ካሳ ።
- ፴፬ ፡ » ወልደ ፡ ዮሐንስ ፡ ዘመዴነኸ ።
- ፴፭ ፡ » ኅይሌ ፡ በዛብኸ ።
- ፴፮ ፡ » ገብረ ፡ ሚካኤል ፡ በላይነኸ ።
- ፴፯ ፡ » ለጥ ፡ ይበሉ ፡ ተሣንይ ።
- ፴፰ ፡ » ዓለማየሁ ፡ ጣሴ ።
- ፴፱ ፡ » ይቁም ፡ አባተ ።
- ፵ ፡ » አመነ ፡ መርሻ ።
- ፵፩ ፡ » ከተማ ፡ ወልደ ፡ ገብርኤል ።
- ፵፪ ፡ » ከተማ ፡ ፋንታዬ ።
- ፵፫ ፡ » ሀብተ ፡ ጊዮርጊስ ፡ በላይነኸ ።
- ፵፬ ፡ » ኅይሌ ፡ ታዴዎስ ።
- ፵፭ ፡ » ለማ ፡ ወልደ ፡ ገብርኤል ።
- ፵፮ ፡ » አዝምቱ ፡ አንዳርጌ ።

- ፵፯ ፡ የመቶ ፡ አለቃ ፡ ሀብተ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ወልደ ፡ መስቀል ።
- ፵፰ ፡ » መኩሪያ ፡ አባ ፡ ሻውል ።
- ፵፱ ፡ » ገብሬ ፡ ወልደ ፡ ጊዮርጊስ ።
- ፶ ፡ » መንገሻ ፡ እሸቴ ።
- ፶፩ ፡ » ደመቀ ፡ ወረደ ።
- ፶፪ ፡ » ዓለሙ ፡ ጣሹ ።
- ፶፫ ፡ » ደመቀ ፡ ደግነኸ ።
- ፶፬ ፡ » በላቸው ፡ ወልዴ ።
- ፶፭ ፡ » ሰሙ ፡ ንጉሥ ፡ ወልደ ፡ ጊዮርጊስ ።
- ፶፮ ፡ » መታፈሪያ ፡ ይግለጡ ።
- ፶፯ ፡ » ደስታ ፡ ቡልቡላ ።
- ፶፰ ፡ » ሀብተ ፡ ሚካኤል ፡ ወልደ ፡ ገብርኤል ።
- ፶፱ ፡ » አበጋዝ ፡ ጸጋዬ ።
- ፷ ፡ » ወልዴ ፡ ይመር ።
- ፷፩ ፡ » ደምሴ ፡ ብሩ ።
- ፷፪ ፡ » አዳሬ ፡ አረዶ ።
- ፷፫ ፡ » ገሰሰ ፡ ኅይለ ፡ ማርያም ።
- ፷፬ ፡ » ተፈራ ፡ መሸሻ ።
- ፷፭ ፡ » ተክለ ፡ ማርያም ።
- ፷፮ ፡ » አየለ ፡ መቻቹ ።
- ፷፯ ፡ » ከበደ ፡ ይርጋ ።
- ፷፰ ፡ » አበጋዝ ፡ ወልዴ ።
- ፷፱ ፡ » አበበ ፡ ዳዲ ።
- ፸ ፡ » ኪዳነ ፡ ማርያም ፡ ወልደ ፡ ዮሐንስ ።
- ፸፩ ፡ » ዕንቁ ፡ ሥላሴ ፡ ወልደ ፡ ዮሐንስ ።
- ፸፪ ፡ » ክፍሌ ፡ ወልደ ፡ ዮሐንስ ።
- ፸፫ ፡ » እንግዳ ፡ ወርቅ ፡ ርገጤ ።
- ፸፬ ፡ » ሥዩም ፡ ዘለቀ ።
- ፸፭ ፡ » ገብረ ፡ ማርያም ፡ ወልደ ፡ ጸድቅ ።
- ፸፮ ፡ » ተሾመ ፡ ገብረ ፡ ማርያም ።
- ፸፯ ፡ » አስፋው ፡ ሺበሺ ።
- ፸፰ ፡ » መንግሥቱ ፡ ወልደ ፡ ዮሐንስ ።

፸፱፡ የመቶ ፡ አለቃ ፡ ገብረ ፡ ሕይወት ፡ ወልደ ፡ ዮሐንስ ።

፹፡ » ገብረ ፡ መድኅን ፡ በላቸው ።

፹፩፡ » ተፈራ ፡ አየለ ።

፹፪፡ » ሙላቱ ፡ አብጤ ።

፹፫፡ » አየለ ፡ ወልደየስ ።

፹፬፡ » አበባየሁ ፡ በላይነኸ ።

፹፭፡ » ደስታ ፡ ሉል ፡ ሰገድ ።

፹፮፡ » ወልደ ፡ ማርያም ፡ ወልደ ፡ ሚካኤል ።

፹፯፡ » ብርሃኑ ፡ ደስታ ።

፹፰፡ » ሺበሺ ፡ ቸኩል ።

፹፱፡ » ወልደ ፡ ዮሐንስ ፡ ተክሌ ።

፲፡ » ዘውዴ ፡ ወርዶፋ ።

፲፩፡ » አስፋው ፡ ወርዶፋ ።

፲፪፡ » ከበደ ፡ አይችሉኸም ።

፲፫፡ » ተክለ ፡ ማርያም ፡ ጅማ ።

፲፬፡ » ቱሉ ፡ ዳዲ ።

፲፭፡ » ወርቁ ፡ መንገሻ ።

ነገር ፡ ግን ፡ የነዚህ ፡ ወታደሮች ፡ ድርጅት ፡ ደስ ፡ ያሰኘው ፡ በበዓል ፡ ቀን ፡ ባደረጉት ፡ ሰልፍ ፡ ብቻ ፡ አይደለም ። ነገር ፡ ግን ፡ ከበላዮቻቸው ፡ እንደ ፡ ተሰበከላቸው ፡ ሁሉ ፡ በኩራትና ፡ በታላቅ ፡ ቍርጠኛነት ፡ በማይጨው ፡ ጦርነት ፡ ታሪክ ፡ ለዘለዓለም ፡ የማይረሳቸውን ፡ ሥራ ፡ ሠርተዋል ። ይኸን ኑም ፡ በስፍራው ፡ ስደርስ ፡ ለመጻፍ ፡ ስል ፡ አሁን ፡ ባጭሩ ፡ አተዋለሁ ።

፫ ፡ የትምህርት ፡ ቤት ።

ኢትዮጵያ ፡ በመዠመሪያ ፡ በቀዳማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ዘመን ፡ መጥተው ፡ የኢሪትን ፡ ሕግ ፡ በሚያስተምሩ ፡ እየተመራች ፡ እውነተኛውን ፡ እግዚአብሔርን ፡ በግምለክ ፡ ስትኖር ፡ በኋላም ፡ በክርስቶስ ፡ ልደት ፡ የተገኘው ፡ ክርስትና ፡ ከሐዋርያት ፡ በብዙ ፡ መንግሥታት ፡ ዘንድ ፡ እንደ ፡ ተሰበከ ፡ እንዲሁም ፡ ከክርስቶስ ፡ ልደት ፡ በኋላ ፡ በ፫፻፴ኛው ፡ ዓ ፡ ም ፡ በአባ ፡ ሰላማ ፡ (ፍሬምናጦስ) ፡ ዠግሪነት ፡ ወንጌል ፡ ተሰብኮላት ፡ በአፍሪካ ፡ ምሥራቅ ፡ እንደ ፡ ውቅያኖስ ፡ ባሕር ፡ በሰፋው ፡ የአስላም ፡ ሕዝብ ፡ መካከል ፡ በክርስቲያንነት ፡ እንደ ፡ ደሴት ፡ ሆና ፡ ራሷን ፡ ችላ ፡ ተቀምጣ ፡ ኖረች ።

የኢውሮፓ ፡ የክርስቲያን ፡ መንግሥታት ፡ ከሠሯቸው ፡ ቤተ ፡ ክርስቲያኖች ፡ በቍጥር ፡ የሚበዙ ፡ አብያተ ፡ ክርስቲያናትም ፡ አሠራች ። በየቤተ ፡ ክርስቲያኑም ፡ አጠገብ ፡ ተቀምጠው ፡ የኢትዮጵያን ፡ ሕፃናት ፡ የሚያስተምሩ ፡ መምህራን ፡ ብዙዎች ፡ አሉ ። እነዚህም ፡ መምህራን ፡ እያንዳንዳቸው ፡ ወደ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ የሚገባውን ፡ ተማሪ ፡ ከእግዚአብሔር ፡ የተሰኘው ፡ ዕድሜው ፡ ሊበቃው ፡ የማይችለውን ፡ ከዚህ ፡ ቀጥሎ ፡ ያለውን ፡ መንፈሳዊ ፡ ትምህርት ፡ ብቻ ፡ በማስተማር ፡ ኖሩ ። ፊደል ፡ ፊደል ፡ ሐዋርያ ፡ ግብረ ፡ ሐዋርያት ፡ ዳዊት ፡ አርጋኖን ፡ ውዳሴ ፡ ማርያም ፡ በንባብና ፡ በዜማ ፡ ምዕራፍ ፡ በያይነቱ ፡ ጸመ ፡ ደን ፡ ደን ፡ መዋሥዕት ፡ ገማራ ፡ ቅዳሴ ፡ አቋቋም ፡ ቅኔ ፡ ከዚህም ፡ በኋላ ፡ በሉይና ፡ ሐዲስን ፡ « በአንድም » ፡ አተረጎጡም ።

የኢትዮጵያ ፡ ተማሪ ፡ ይህን ፡ ከዚህ ፡ በላይ ፡ የተዘረዘረውን ፡ ሲማር ፡ በናት ፡ ባባቱ ፡ መጋቢት ፡ ባቅራቢያው ፡ ባለ ፡ ተማሪ ፡ ቤት ፡ እየተማረ ፡ ከሚያድገው ፡ ይልቅ ፡ ከናት ፡ ካባቱ ፡ ተለይቶ ፡ በሩቅ ፡ አገር ፡ ተሰዶ ፡ በቀረፋ ፡ እንጀራ ፡ የሚማረው ፡ ይበልጣል ። ይህንንም ፡ ከልጅነቱ ፡ እስከ ፡ ሽምግልናው ፡ ያለውን ፡ ጊዜ ፡ የፈጀበትን ፡ ትምህርት ፡ በተለይ ፡ ቤተ ፡ ክህነትን ፡ በማገልገል ፡ ሲፈጽም ፡ ይኖር ፡ ነበር ።

ይኸውም ፡ እስከ ፡ ዐፄ ፡ ምኒልክ ፡ ዘመነ ፡ መንግሥት ፡ ድረስ ፡ ምንም ፡ የተለወጠ ፡ ነገር ፡ ሳይገኝለት ፡ በዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ጊዜ ፡ ብቻ ፡ ዛሬ ፡ ባይኖሩትን ፡ የምናየው ፡ የዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ተማሪ ፡ ቤት ፡ ሕንፃ ፡ አዲስ ፡ አበባ ፡ ላይ ፡ ተመሥርቶ ፡ አስተማሪዎችም ፡ ተማሪዎችም ፡ በወንበር ፡ ተቀምጠው ፡ በደንብ ፡ ማስተማር ፡ ሲገኙም ፡ ታየ ።

ይኸውም ፡ እንደ ፡ ብርቅ ፡ በሚታይበት ፡ በመጨረሻ ፡ ጊዜ ፡ በልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽና ፡ ባለሙሉ ፡ ሥልጣን ፡ እንደራሴ ፡ ትጋት ፡ ካ፲፱፻፲፯ ፡ ዓመተ ፡ ምሕረት ፡ አንሥቶ ፡ ከዚህ ፡ ግርጌ ፡ ያሉት ፡ ተማሪ ፡ ቤቶች ፡ አዲስ ፡ አበባ ፡ በየስፍራው ፡ ተከፈቱ ።

- ፩ ፡ የተፈሪ ፡ መኰንን ፡ ተማሪ ፡ ቤት ።
- ፪ ፡ የቅዳሴ ፡ ጊዮርጊስ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ።
- ፫ ፡ የቀዳማዊ ፡ ኃይለ ፡ ሥላሴ ፡ ትምህርት ፡ ቤት ።
- ፬ ፡ የሆለታ ፡ የወታደር ፡ ተማሪ ፡ ቤት ።
- ፭ ፡ የአቴጌ ፡ መንን ፡ ትምህርት ፡ ቤትና ፡ ሌሎችም ፡ ተማሪ ፡ ቤቶች ፡ በያውራጃው ።
- በነዚህም ፡ የትምህርት ፡ ቤቶች ፡ ከውጭ ፡ አገር ፡ ተቀጥረው ፡ የመጡት ፡

መምህራን ፡ ካገራችን ፡ ተወላጆች ፡ ጋራ ፡ አንድነት ፡ ሆነው ፡ በየክፍሉ ፡ ሒሳብ ፡ ታሪክ ፡ ሥዕል ፡ ጅምግራሬ ፡ ሲያንስ ፡ ይህን ፡ የመሰለውን ፡ ትምህርት ፡ ከመንፈሳዊ ፡ ትምህርት ፡ ጋራ ፡ ሰዓት ፡ እያቀያየሩ ፡ የዓለም ፡ ሥልጣኔ ፡ ያለበትን ፡ ትምህርት ፡ በመልክና ፡ ባገባቡ ፡ ያስተምሩ ፡ ገናመር ።

በውጭ ፡ አገር ፡ ተምረው ፡ ከተመለሱት ፡ በቀር ፡ ይህ ፡ እላይ ፡ የተዘረዘረው ፡ ትምህርት ፡ ቤት ፡ የኢትዮጵያ ፡ መንግሥት ፡ በየክፍላቸው ፡ ለማስተዳደር ፡ ብዙ ፡ ልጆች ፡ አዘጋጅቷል ።

ልዑል ፡ አልጋ ፡ ወራሽ ፡ ለመንግሥታቸው ፡ ሥልጣኔ ፡ መገናመሪያ ፡ የሚሆነውን ፡ አቋቁመው ፡ በዐፄ ፡ ምኒልክ ፡ ዘመን ፡ ታየ ፡ ተብሎ ፡ የሚደነቀውን ፡ ባስፋፉ ፡ ጊዜ ፡ የኢትዮጵያ ፡ ሕዝብ ፡ ከመኳንንት ፡ እስከ ፡ መሳፍንት ፡ ከሊቃውንት ፡ እስከ ፡ ጳጳሳት ፡ ያለው ፡ ባንድነት ፡ የንጉሥ ፡ ዘውድ ፡ ይገባቸዋል ፡ ብሎ ፡ በማስታወቁ ፡ ላይ ፡ እንዲሁም ፡ የግርማዊት ፡ ንግሥት ፡ ፈቃድ ፡ ሆኖ ፡ መስከረም ፡ ፳፯ ፡ ቀን ፡ ፲፱፻፳፩ ፡ ዓመተ ፡ ምሕረት ፡ ባዲስ ፡ አበባ ፡ መካነ ፡ ሥላሴ ፡ የንጉሥነት ፡ ዘውድ ፡ ጫኑ ።

ግርማዊ ፡ ንጉሥ ፡ መገናመሪያ ፡ ባልጋ ፡ ወራሽነት ፡ ፪ኛ ፡ በንጉሥነት ፡ ፫ኛ ፡ በንጉሠ ፡ ነገሥትነት ፡ እላይ ፡ ከተመለከተው ፡ በቀር ፡ በየጊዜው ፡ ጠቃሚ ፡ ነገር ፡ አቋቋሙ ። ከዚህ ፡ ውስጥ ፡ ፲፱፻፳፩ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በነሐሴ ፡ ፲፪ ፡ ቀን ፡ ወደ ፡ ኢትዮጵያ ፡ በመገናመሪያ ፡ ጊዜ ፡ አይሮፕላን ፡ አስመጡ ። ፲፱፻፳፫ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በመስከረም ፡ ፩ ፡ ቀን ፡ የወንጀለኛን ፡ መቅጫ ፡ ደንብ ፡ አቋቋሙ ። በዚህ ፡ ዓመት ፡ ጥቅምት ፡ ፳፪ ፡ ቀን ፡ ለዳግማዊ ፡ ምኒልክ ፡ ሐውልት ፡ አቆሙ ። በዚህ ፡ ዓመት ፡ ሐምሌ ፡ ፱ ፡ ቀን ፡ ሕገ ፡ መንግሥት ፡ አቆሙ ። በዚህ ፡ ዓመት ፡ በዚህ ፡ ወር ፡ ፲፱ኛ ፡ ቀን ፡ የነፋስ ፡ ስልክ ፡ መሠረቱ ። ባ፲፱፻፳፱ ፡ ዓመተ ምሕረት ፡ ጥቅምት ፡ ፩ ፡ ቀን ፡ የኢትዮጵያን ፡ ባንክ ፡ አቆሙ ። በዚህ ፡ ዓመት ፡ በዚህ ፡ ወር ፡ ፳፫ ፡ ቀን ፡ የምክር ፡ ቤት ፡ ከፈቱ ።

ምዕራፍ ፡ ፶፪ ።

የራስ ፡ ጉግሳ ፡ ወሌ ፡ መሸፈትና ፡ በጦርነት ፡ መሞት ።

፫ ፡ ሺሕ ፡ ዓመት ፡ ባርበኝነት ፡ ነጻነቷን ፡ ይዛ ፡ የኖረችው ፡ ኢትዮጵያ ፡ ይጎድላት ፡ የነበረውን ፡ የኤውሮፓን ፡ ሥልጣኔ ፡ በግርማዊ ፡ ንጉሥ ፡ ተፈሪ ፡ መኰ

ንን ፡ ትጋት ፡ ለማግኘት ፡ በሯን ፡ በከፈተች ፡ ጊዜ ፡ አሮጌውን ፡ ዘመንና ፡ አዲሱን ፡ ዘመን ፡ በተቀላቀለ ፡ አሳብ ፡ የሚወዱ ፡ ሕዝቦች ፡ ባሉበት ፡ መንግሥት ፡ የሚደርሰው ፡ ችግር ፡ እንዲሁም ፡ በኢትዮጵያ ፡ አልቀረም ።

የአሮጌው ፡ ዘመን ፡ ወዳጆች ፡ አዲሱን ፡ ሥልጣኔ ፡ ወደ ፡ ሃይማኖትና ፡ ወደ ፡ ሌላ ፡ ምክንያት ፡ እያስደገፉ ፡ በናትና ፡ በልጅነት ፡ የሚተያዩትን ፡ ልብ ፡ ለመክፈል ፡ አበክረው ፡ ከመጣራቸው ፡ በቀር ፡ በውሳጣዊ ፡ ፖለቲካ ፡ ሊፈጸም ፡ የሚገባውን ፡ ነገር ፡ ሁሉ ፡ በገሃድ ፡ እየገለጹ ፡ ለብዙም ፡ ንጹሕ ፡ ደም ፡ መፍሰስ ፡ ምክንያት ፡ ይፈልጉ ፡ ነበር ።

ነገር ፡ ግን ፡ ምስጋና ፡ የሚገባው ፡ የግርማዊ ፡ ንጉሥ ፡ የፖለቲካ ፡ አካሄድ ፡ የሥልጣኔውን ፡ እርምጃ ፡ ሳያቋርጥ ፡ ነገሩን ፡ በልብ ፡ ሰፊነት ፡ በመመልከት ፡ ሁሉንም ፡ ይታገሣቸው ፡ ነበር ። ያፈቀሯቸውን ፡ ብቻ ፡ አፍቅረው ፡ ለደጉ ፡ ተግባራቸው ፡ ዕንቅፋት ፡ የሆኑትን ፡ በጠብ ፡ ዐይን ፡ ሳይመለከቱ ፡ ዐይነቱ ፡ በርክቶ ፡ የሚታየውን ፡ ሰብአዊ ፡ ጠባይ ፡ አድልዎ ፡ በሌለበት ፡ አስተያየት ፡ እየተመለከቱ ፡ ሁሉንም ፡ በትዕግሥት ፡ ስለ ፡ ሠሩ ፡ እንዲህ ፡ ያለው ፡ አኳኋን ፡ በፊቱ ፡ የሰመረ ፡ በመሆኑ ፡ ያሳባቸውንና ፡ የሥራቸውን ፡ ፍጻሜ ፡ አምላካዊ ፡ ሥልጣን ፡ አከናወነላቸው ።

እንዲሁም ፡ ክፉውን ፡ በክፉ ፡ ሳያሸንፉ ፡ ክፉውን ፡ በደግ ፡ አሸንፈው ፡ ሐሰትም ፡ በእውነት ፡ ጉረሮ ፡ በተዋጠ ፡ ጊዜ ፡ የቀሩት ፡ ነገሩን ፡ በመረዳት ፡ ሥልጣኔውን ፡ በጠብ ፡ ዐይን ፡ የሚመለከቱበትን ፡ ስፍራ ፡ እያደር ፡ እየለቀቁ ፡ ወደ ፡ መልካም ፡ መንፈስ ፡ ሲጎዳኙ ፡ በዚያ ፡ መንገድ ፡ በዳንዴነት ፡ የግድ ፡ ለመዝለቅ ፡ የጣሩ ፡ ራስ ፡ ጉግሳ ፡ ወሌ ፡ ብቻ ፡ ሆነው ፡ ተገኙ ። ርሳቸውም ፡ ሳሮጌው ፡ ልማድ ፡ ጠበቃና ፡ ተከራካሪ ፡ ለመሆን ፡ መሸፈታቸው ፡ በታወቀ ፡ ጊዜ ፡ ያላገባብ ፡ ለሚፈሰው ፡ ንጹሕ ፡ ደም ፡ በማሰብ ፡ ቤተ ፡ መንግሥቱን ፡ ታላቅ ፡ ሐዘን ፡ ተሰማው ።

በዚህ ፡ ምክንያት ፡ አጥፊውን ፡ የሚቀጣበትን ፡ ክንዱን ፡ ከመንዘሩ ፡ በፊት ፡ ደብዳቤና ፡ መልክተኛ ፡ መነኩሳትም ፡ ሳይቀሩ ፡ እየላከ ፡ ብዙ ፡ ቀን ፡ የምሕረት ፡ እጁን ፡ ለራስ ፡ ጉግሳ ፡ ዘርግቶ ፡ ከክፉ ፡ ሥራቸው ፡ እንዲመለሱ ፡ ለመናቸው ። ራስ ፡ ጉግሳ ፡ ግን ፡ የምሕረቱንና ፡ የሰላሙን ፡ ቀን ፡ ለጦርነት ፡ የመዘጋጃ ፡ ጊዜ ፡ አደረጉት ። በዚህም ፡ ጊዜ ፡ ኢትዮጵያ ፡ ለኢጣሊያ ፡ የቄሳር ፡ ግዛት ፡ እንድትሆን ፡ ከብዙ ፡ ጊዜ ፡ ገምሮ ፡ በሚደክመው ፡ በባሮን ፡ ራይሞንድ ፡ ፍራንኬቲና ፡ በፖሌራ ፡ በኩል ፡ የሚደረገው ፡ የኢጣሊያ ፡ መንግሥት ፡ ፖለቲካ ፡ ከኋላ ፡ ይቀሰቅሳቸው ፡ ነበር ።

፻፳፮

የኢትዮጵያ ታሪክ

ከዚህ ፡ በኋላ ፡ እጃቸውን ፡ እንዲሰጡና ፡ እንዲታረቁ ፡ ተስፋ ፡ ተደርጎ ፡
 በደብዳቤም ፡ በመነኩሳትም ፡ ተለምነው ፡ ለመልካም ፡ ግብ ፡ እንደ ፡ ተነሣ ፡
 ሁሉ ፡ በቀርጥ ፡ እንቢ ፡ ማለታቸው ፡ ስለ ፡ ታወቀ ፡ ደጃዝማች ፡ ሙሉጌታ ፡
 ወታደር ፡ ይዘው ፡ ሄደው ፡ እንዲወጓቸው ፡ ያዝ ፡ ዘንድ ፡ ለቤተ ፡ መንግሥቱ ፡
 ሐዘን ፡ ያለበት ፡ ግዴታ ፡ ሆነበት ።

ደጃዝማች ፡ ሙሉጌታም ፡ (በኋላ ፡ ፊታውራሪ ፡ ቀጥሎ ፡ ራስ ፡ የተባ
 ሉት) ፡ የጦር ፡ ሰራዊታቸውን ፡ እንደ ፡ ያዙ ፡ ካዲስ ፡ አበባ ፡ ተነሥተው ፡ በደሴ
 አድርገው ፡ ጉዟቸውን ፡ ቀጠሉ ። ከዚህ ፡ በኋላ ፡ በራስ ፡ ጉግሳ ፡ ወሌና ፡ በራስ ፡
 ሙሉጌታ ፡ የሚታዘዘው ፡ ያ፩ ፡ እናት ፡ ልጅ ፡ የሆነው ፡ የኢትዮጵያ ፡ የጦር ፡
 ሰራዊት ፡ በጌምድርና ፡ ዋደላ ፡ ወሰን ፡ ዘቢጥ ፡ ከሚባለው ፡ ስፍራ ፡ ላይ ፡ ባ፲፱
 ፻፳፪ ፡ ዓ ፡ ም ፡ በመጋቢት ፡ ፳፪ ፡ ቀን ፡ ጦርነት ፡ ተገጥሞ ፡ ሲዋጉ ፡ ወዲያው ፡
 ራሳቸው ፡ ራስ ፡ ጉግሳ ፡ ወሌ ፡ በጦርነቱ ፡ ውስጥ ፡ ሞተው ፡ የእንቢተኛነት ፡
 ዋጋቸውን ፡ ተቀበሉ ።

ግርማዊ ፡ ቀዳማዊ ፡ ኃይለ ፡ ሥላሴ ፡ ንጉሠ ፡ ነገሥት ፡ ዘኢትዮጵያ ።